

„A gyülekezetek nagyfokú önállóságot élveznek, zsinat nem létezik az egyházban. A tíz püspök valóban a pásztorok pásztoraként végezheti szolgálatát.”

Nagygyűlés a megújulás jegyében
▶ 4. oldal

„Franklin Graham huszonkét évesen döntött Jézus követése mellett. Az édesapjával folytatott beszélgetés tudatosította benne, hogy nincsen középút: vagy elfogadja Jézust, vagy elutasítja.”

Reménység fesztivál ▶ 7–10. oldal

„Amikor az utolsó téglá is a helyére kerül, és eljön a felszentelés pillanata, akkor megszületik a csoda. A halott kövek építése után az élő kövek építése következik! És való igaz, azt is láttam: mindenütt, ahol templomot emeltünk, ott a gyülekezet is épülésnek indult. Szaporodott a közösség.”

Beszélgetés Benczúr Lászlóval ▶ 13. oldal

Bűzlő életek ▶ 2. oldal

Evangelikus lakásszentelő?! ▶ 2. oldal

Égtájoló ▶ 3. oldal

Egész héten Bach! ▶ 5. oldal

Legyünk készek a végső harcra ▶ 11. oldal

Hét falu megújuló temploma ▶ 14. oldal

KAROLY GYÖRGY TAMÁS FELVÉTELE

Remény a reménytelenségben

„Ahol megnövekedett a bűn, ott még bőségesebben kiáradt a kegyelem...” (Róm 5,20)

SZEVERÉNYI JÁNOS

Növekszik a bűn a világban, egyházban, családjainkban? Igen, sajnos. Érezzük, tapasztaljuk a kegyelem kiáradását is? Igen! És ez a lényeg. Ezt éltük át a Reménység fesztiválnak nevezett különös történetben is. Nemcsak három estén a Papp László Budapest Sportaréna-ban és a SYMA Rendezvény- és Kongresszusi Központban június 1–3. között, hanem a másfél éves felkészülés során is.

Elegáns távolságtartás, elitista, magyarosan kritikus, szűkszívű fanyalgások is kísérték a programot. Néhány ezek közül: „amerikai”, „baptista”, „katolikus”, „karizmatikus”, „rockzenés”, „a stadionos evangélicaiók ideje lejárt”...

Testvérek! Az Úr él, övé a föld és annak teljessége! Ő szabadon cselekszik, és ma még úton van. Belealázkodik, igen, belealázkodik különböző népek, felekezetek, zenék kultúrájába. Ő nem olyan finnyás, mint a magukat jól leplező mai farizeusok. Sokkal nagyobb a bűn által okozott romlás a világban, semhogy megengedhetnénk magunknak a zártságot, tomplulást, elkülönülést.

„Isten patakja tele van vízzel!” (Zsolt 65,10) Ennek a pataknak a vizébe mi is belevehetjük magunkat, engedhetjük, hogy magával sodorjon. „De a tócsák és pocsoltyák nem gyógyulnak meg: sósak maradnak.” (Ez 47,11)

A szervezés kezdetekor úgy éreztem, nem tudok újabb feladatot, terhet vállalni már, hiszen tele van a naptáram. De nem lehetett nemet mondani, félreállni. Nemcsak azért nem, mert egyházunk megbízott a képvisellel, hanem azért sem, mert éreztem, tudtam, hogy Istentől való ez a munka. Meggyőződtem a sok lelki és gyakorlati gazdagság, tapasztalat.

Kedves Olvasó! Nem az a kérdés, hogy ott voltál-e valamelyik rendezvényen, hanem az, hogy átélted-e és átéled-e mindennap bűneid bocsánatát! Van-e új életed és üdvösséged Krisztusban? Szorongat-e az ő szeretete, félted-e korosztályodat az Isten nélküli vegetálástól és a kárhozattól? És ami nagyon fontos: végzed-e a misszió és evangélicaió Isten által motivált, vezetett szolgálatát?

A Billy Graham Evangélicai Társaság hatvan éve vonja be munkájába a felekezetek széles spektrumát, motiválja és kiképezi a hívőket a szolgálatra a világ különböző pontjain.

Fontos, szép, megrendítő három estét éltünk át a csarnokban, de ez csak a jéghegy csúcsa. Hónapokon át folyt az előkészítés, a felkészülés. Húsz bizottságban dolgoztunk ötszáz. Én magam három munkacsapatban voltam érdekelt: a nagy fesztivál-

bizottságban, a programokat előkészítő csoportban és a lelkipásztori bizottságban mint koordinátor.

Tanfolyamon készült fel több mint ezer lelkigondozó, tonnányi segédanyagot nyomtattak ki (különböző munkafüzeteket, János evangéliumát, szórólapokat), összeállt egy fantasztikus, ezertágú ének- és zenekar. Istenem, hogy szólt Händel Hal-leluja-kórusa!

Nem az a kérdés, hogy ott voltál-e valamelyik rendezvényen, hanem az, hogy átélted-e és átéled-e mindennap bűneid bocsánatát!

Ez egyszeri ünnep volt, öröm volt részesülni benne. De a munkát folytatni kell, jóval nagyobb elkötelezettséggel, lendülettel, összefogással, mint eddig. Azon kívül, hogy hiszünk és reméljük: sok százan élhették át életükben először Isten Jézusban megjelent szeretetét, sok tanulsága, következménye, gyümölcse van/lehet ennek a programnak.

Megőrizve és becsülve felekezeteink ajándékait, egyre inkább össze kell fogni a népünk felé végzett misszióban. Igazolhatatlan a világ előtt a szétzúrtottság, még inkább a felekezeti sovínymus és az egymás ellenében végzett misszió.

A Billy Graham Evangélicai Társaság csak egy a sok ezer missziós és evangélicaiós szolgálat közül. Nem kell majmolnunk senkit, ez igaz. Ugyanakkor nyitottan fogadhatjuk biblikus látásukat, teológiájukat, tapasztalataikat. Hisznek az evangélium tiszta, egyszerű hirdetésében és a lelkigondozás fontosságában.

Mi hiszünk-e még az evangélium erejében?

Franklin Graham a sajtótájékoztatón (száztíz újságíró volt jelen) és az egyházvezetőkkel való találkozón is magától értetődően mondta el a keresztről szóló üzenetet. Újra és újra.

Miért tette? Megakadt a lemeze? Nem jutott más az eszébe? Nem, nem hiszem. Azért tette és teszi, mert ő is látja, tudja, hogy pusztulás felé rohanó világunknak erre van szüksége. Csak Isten, a hozzá való megtérés és Krisztus hétköznapi követése segíthet rajtunk. „Mert úgy szerette Isten a világot, hogy elküldte az egyetlen Fiát, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.” (Jn 3,16)

„Van-e remény még emberi fajunkban?” – kérdezte Illyés Gyula Bartók című versében. Nincs, nincs remény, csak Jézus Krisztusban.

A szerző egyházunk országos missziói lelkésze

Iskola Isten tenyerén

20(o) éves a Deák Téri Evangélikus Gimnázium

▶ Deák tér. Sütő utca. A tavaly pünkösdkor kétszáz éves templom mellett az iskola. Deáknyelven csak DEG. Olyanok végeztek itt, mint Ignótus, Kandó Kálmán, Schulek Frigyes... Elegáns meghívó invitálta június elsejére, a Deák Téri Evangélikus Gimnázium évfordulós ünnepségére elsősorban az egykori leánygimnázium növendékeit – ma már szépkorú hölgyeket, akik anno egyenruhában koptatták a padokat –, valamint az újraalapítókat, püspököket, igazgatókat, volt tanárokat és azokat a diákokat (ötvenheten voltak), akikkel húsz évvel ezelőtt ismét egyházunk fenntartásában indulhatott virágzásnak a negyven éven át állami kezelésben álló iskola.

Gáncs Péter szolgálatával délután négykor a templomban kezdődik az évfordulós ünnepség. Az elnök-püspök Péld 14,26 és Mt 7,24 alapján hirdeti az igét. Mérföldkönek nevezi az

is az aktuális államhatalom önkényes döntésén túl? Miért kell „a vihar”? Válaszképpen a püspök a vihar megtisztító erejéről beszél és arról, hogy az újrakezdés mindig kegyelem, a Szentlé-

De a hivatalos adatokon túl a kulisszák mögé is bepillanthatunk. Például a padlásra, ahová titokban jártak a nebulók, a Katalin-bálokra és „az iskola szellemét magába záró” palackba, amelyben hit, közösségépítés és tanulás egymás szövetségesei.

A DEG-szellemet is olyasféle „tejsav és gyanta” tartja össze – von párhuzamot a tanárnő –, mint Ottlik Géza kőszegi katonaiskolájának diákjait. A mai eredmények az előzők munkája nyomán születhettek meg, ahogyan Kézdy Edit ezt először humorosan, az LGT-t, majd Newtont idézve megjegyzi: „Ha messzebbre láthattam, annak az volt az oka, hogy óriások vállán álltam.” Ezután virágot kap a már az újraindulás első évétől az intézményben dolgozó Horváth Gabriella tanárnő, Urbán Ágnes igazgatóhelyettes és Schulek Mátyás egykori igazgató, aki rögvest szóra is emelkedik.

„Engem az Isten mindig nagyon szeretett, és a tenyerén hordott. Kihattott esőbe, hóba, szélviharba, de mindig tudtam, hogy a tenyerén hord” – mondja életútjának rövid, ám annál megkapóbb ismertetése után a tizenhárom évig iskolaigazgató Schulek Mátyás. Meséli, hogy egyszer Kézdy Edit kérdezte tőle, milyen iskolát álmodott meg. Mire ő rövid gondolkodás után ezt felelte: „Ilyet.”

A Himnusz eléneklése után a gyülekezet átvonul a templom udvarára, ahol Bence Gábor vezényletével fúvósok, karénekesek, az iskola színjátósok csapata és nem utolsósorban a szülők által készített inycsiklandó sütemények várják a vendégeket.

Kákay István országos irodaigazgató lényegre törő beszédében a DEG-et az evangélikus oktatás csillagának, sőt az egész ország egyik büszkeségének, ékkövének nevezi.

▶ Folytatás a 3. oldalon

FOTO: KISS TAMÁS

1992-es évet, de hamar világhosszra vált: nem csak húsz évet ünnepe-lünk, annál sokkal többet. Tavaly pünkösdkor emlékeztek meg ugyanis a Deák téri templom fennállásának kétszázadik évfordulójáról. Mondhatjuk, a gimnázium közel egyidős vele, hisz az 1800-as évek elején alapították – más kérdés, hogy e század közepén a történelem közbeszólt...

Gáncs Péter a DEG gyökereihez vezet vissza hallgatóságát. És a történet(e)ket miéért kutatja. Vajon miért kellett az iskolából negyven évre kizárni az evangélikus egyházat? Lehet-e ennek valami más magyarázata

lek ajándéka. Az ünnepi alkalom tehát elsősorban Istennek ad hálát, s csak ezután az iskolaalapítóknak, a ma is példaadó evangélikus pioniroknak. Imádkozunk a már elhunyt tanároknak, diákokért, lezárásként pedig elénekeljük az evangélikus himnuszt.

Gadóné Kézdy Edit beszéde következik; a jelenlegi igazgató – önróniával mondja – „henceg”. Az iskola országos 29. helyezésével (a keresztény iskolák közül csak a Piarista Gimnázium előzi meg), a szövegértési és matematikamérési kiemelkedő eredményeivel, a 4,7-es érettségi átlaggal, sikeres színdarabokkal, csereutakkal...

Oratio œcumenica

Istenünk, mennyei Atyánk! Könyörgünk hozzád, hogy olyanná tudjunk válni, amilyenek te látsz minket valójában. Add, hogy felismerjük és elhiggyük: eszközeid lehetünk ebben a földi életben. Te add meg, Urunk, hogy merjünk cselekedni, beszélni arról, ami igazán fontos.

Könyörgünk, támogasd Lelkeddél azokat, akik bátran felvállalják, hogy az élet te magad vagy, Urunk. Könyörgünk azokért is a világban, akiket elbátortalanítottak az élet hullámai. Add, Urunk, hogy egyházadban, gyülekezeteinkben, családjainkban, országunkban a megértés és az odafigyelés, a támogatás és a befogadás Lelke vezessen minket.

Te tudod, Urunk, pontosan, hogy mennyire nélkülözhetetlen a valódi bizalom, az összetartás és a bátortás az életünkben. Add, Urunk, hogy el tudjuk fogadni tőled, hogy hiányosságaink ellenére szeretsz minket. Merjük elfogadni, hogy tenyeredben tartasz minket. Merjük mi is úgy látni magunkat, hogy a te szeretetével valóban szerethetőek vagyunk. Add, Istenünk, hogy úgy becsüljük magunkat és minden embertársunkat, ahogyan te becsülsz minket. Add, Urunk, hogy közösségeinkben ne csak szóval szeressünk, hanem időt, energiát és odafigyelést is tegyünk szavaink mellé.

Könyörgünk, Istenünk, azokért a testvéreinkért, akik egyedül vannak, akik magányosak, bár közösségekben élnek. Add, hogy megtalálják és észrevegyék magukban áldásodat. Te tégy minket igazi testvérekké. Add, hogy a veled való közösségben kinyíljon a szívünk a másik felé. Add, Urunk, hogy merjünk hinni és bízni a mellettünk élőkben. Te építs, Úristen, közöttünk hidat, és te rombold le bennünk a falakat, amelyek elválasztanak minket egymástól.

Add meg nekünk, hogy úgy adjunk és úgy legyünk jelen az életben, hogy az élet maga legyen fontos, ne a mi személyes érdekeink. Te légy balzsam a megtört szívűkre, te légy jó szó a megtört és fásult életek számára. Kérünk, minket is használj fel, és indíts útnak a másik felé.

Hallgass meg minket, Istenünk, mikor némán kiáltunk hozzád, hogy mi is meghalljuk azt, amit ki sem mondanak. Tégy minket éberré, elevené és áldással mindenki számára. Te áld meg életünket, lépéseinket, szándékunkat és tetteinket. Te add, hogy benned a mindent betöltő szeretetben éljük életünket.

Hallgass meg minket, Úristen. Ámen.

SEMPER REFORMANDA

„Szívesebben láttam volna, hogy könyveim egytől egyig megíratlanul maradnak, vagy legalább feledésbe merülnek. Ennek többek között az az oka, hogy elborzaszt a történelmi példa. Hiszen jól tudom, mi hasznát látta az egyház, hogy a Szentírásról kívül és a mellett tengersok könyvet és könyvtárat gyűjtöttek rakásra, ráadásul csak úgy válogatás nélkül halmozták egymásra az egyházatyák, a zsinatok és egyéb tanítók mindenféle írásait.”

▶ Luther Márton: Német előszó (Csepregi Zoltán fordítása)

SZENTHÁROMSÁG ÜNNEPE UTÁN 1. VASÁRNAP – JN 4,39–42

A VASÁRNAP IGÉJE

Mindenki ismeri a samáriai asszonyról szóló történetet. Jézus áthaladva Samárián szóba elegyedik egy asszonnal, aki délben magányosan megy vízért. A beszélgetés kissé akadozó, ugyanis a nő látszólag nem akarja megérteni, amit Jézus mond neki. Folyton másra tereli a szót, de végül látja, hogy nincs menekvés. Ekkor viszont meghatottan éli át, hogy ez a találkozás, melyben egy rabbi lehajolt hozzá, a romlott életű nőhöz, róla szól, ebben ő a fontos.

Talán nem is pontosan tudja, hogy segít mindaz rajta, amit hall, de boldoggá teszi, hogy itt most valaki, aki ráadásul nem is hétköznapi próféta vagy tanító, vele törődik. Ezzel a nagyszerű élménnyel szalad be a faluba, hogy riassza az ott lakókat.

Aljosa Karamazov végtelenül rajongott a sztarecért. Nem csupán járásában támogatta az öreg mestert, hanem csüggett szavain, leste tanításait. Odaadása miatt a környezetében levő emberek szinte biztosak voltak abban, hogy Aljosa egy napon belép a szerzetesek közé. Ebben a szent életében mélyen elüthött családtagjaitól. *Dosztojevszkij A Karamazov testvérek* című regényében ezt a feszültséget teszi műve egyik hajtóerejévé. A sztarec ta-

nítása megalapozta Aljosa hitét. Csak-hogy egy napon a sztarec meghalt.

Nagyon furcsa dolog történni ott, abban a samáriai faluban. A történelmi beszámolókból úgy tudjuk, hogy a samáriaiak ellenségesen viselkedtek a zsidókkal, különösen azokkal, akik Jeruzsálemben tartó zarándokok voltak. A szálláskérőket elutasították. Egy másik helyen az evangéliumban is olvassuk arról, hogy Jézus hiába próbál bekéredz-kedni éjszakára, nem engedik be.

Most valami egészen mást halunk. A falubeliek kimennek, beszélgetnek a zarándok rabbi-val, utána behívják, sőt arra kérik, hogy maradjon náluk, és így Jézus két napot ott is tölt. Ez egyedülálló.

Zozsima sztarecet a szerzetesi szabályok szerint ravatalozták fel. Már életében is tömegek keresték őt fel tanácsait, sokan csupán az áldásért tettek meg hosszú utat, most azonban igazi csodára vártak. A hagyomány szerint ugyanis az igazán nagy sztarecek halálakor történhetek különleges jelek, és most mindenki erre várt.

Maga Aljosa is reménykedett. Egy ilyen eseménnyel, mely a szent ember életének koronája lehetett volna, egyben Isten is igazolhatta volna az ő sztarecét. A szerzetesek felváltva olvasták az evangéliumot. Ekkor azonban szörnyű dolog történt. A tömeg mély várakozása, sőt hite ellenére a holttest bomlani kezdett, és átható

Büzlő életek

hullaszagot kezdett árasztani. Zozsima ellenségei gúnyolódtak, az emberek mélyen csalódtak. Aljosa is kiment a kolostorból. Ezen a napon teljesen mássá lett az élete.

Az asszony kikerül a figyelem középpontjából. Az evangélium szempontjából lehet, hogy szép az, amit mondanak neki – „Már nem a te beszédedért hiszünk, hanem mert magunk hallottuk és tudjuk, hogy valóban ő a világ üdvöztetője” –, de őt elzomorítja. Végre valaki kész volt hozzászólni az ő sorsához, érdekelte az ő története, előtte nem lehetett elrejtőzni, de most olyan, mintha mindez hiába lett volna, nem is ő volt a fontos, hanem a falu. Az ő élete pedig tovább büzlök, megmarad magányossága, kirekesztettsége, megvetettsége. Mít segít rajta az az élő víz, amelyről Jézus beszélt, ha a sorsa ugyanaz marad, mint eddig? Az evangélium elbeszélése nem is bátorít arra, hogy számára ennél több jut.

Mint ahogy a mi életünk is így válhat jelentéktelenné. Beszélhetünk, olvashatunk, érthetünk örökkévaló szavakat, de mindez kiemel-e hétköznapi világunkból, egyszerű világunkból? Csoda helyett csak a bűz marad. Ugyanabban a faluban, ugyanazok között az emberek között, ugyanazokban a helyzetekben.

Vajon sztarece büzlő holtteste el tudta venni Aljosa hitét? Tényleg csupán ezen az emberen állt minden kegyes-

sége, és csalódottsága tönkre tudta tenni addigi odaadó keresztyénységét? Valóban ennyire mesterének személye tartotta csupán Jézus mellett?

Dosztojevszkij nem tagadja ennek a csalódottságnak a drámaiságát. Hiszen Aljosa egészen fiatal ember még. Ennél azonban végül több történik. Amikor imádott sztarece meghal, Aljosa egyszerre észreveszi a körülötte levő embereket. Eddig teljes szeretetével az öreg szerzetest tisztelte, most azonban meglátja testvéreit és mindazokat, akiket szeretnie lehet. Aljosa ezen a napon nő fel. Így lesz számára ez a büzlő tetem megvilágosodással.

Valamit mégis jegyezzünk meg, tényleg csak halkan. A jánosi történetnek valami miatt ez maradt a címe: *Jézus és a samáriai asszony*. És ebben a leírásban örök időkre ott marad az ő találkozásuk.

Emberek sokaságának jelentett sokat az, amit az asszony érzéseiről megtudhatunk, de még inkább, amit a vele való beszélgetésben Jézus megmutat magáról. Talán mégsem maradt annyira lényegtelen. Az az élő víz mégiscsak fel tudott fakadni.

Ha pedig az asszony élete ennyire tud Jézus felé irányítani minket, akkor sorsának többi része akár el is tűnhetne. Ha az életünkön keresztül ennyire meg tudna mutatkozni Jézus, akkor az életünk többi része akár el is tűnhetne. Mert lehet, hogy elbomlik a testünk, de az örök élet forrása jó illatúan szól Istenről.

■ KOCSOR TAMÁS

Lakásszentelő – evangélikus módra?!

▶ Az elmúlt héten a parókiaszentelésről olvashattak rovatunk hűségese kísérei. De vajon kiváltságos hely-e a lelkészlakás minden más családi otthonhoz képest? Szó sincs róla. Mivel azonban a lelkész otthona – akarva-akaratlan – „közterület”, a gyülekezet közösségéhez tartozik, más módon vesszük használatba, mint egy családi otthon. Ugyanakkor minden emberi hajlék Isten gyermekeinek lakhelye, ezért a keresztyén ember igényli, kérheti azt, hogy hálaadással és áldással való könyörgéssel vehesse birtokba. Nem valamiféle mágikus lakásszentelésről lehet szó tehát, hanem arról, hogy a hívő tudatosan szeretné megélni élete minden napján az Isten közelségét, áldását, gondviselő szeretetét.

A *Liturgikus könyv* második kötetében ezért külön rend van arra az esetre, ha a család keresztyén módon szeretné belakni új (vagy megújult) otthonát.

Már a megáldás liturgiáját bevezető rubrika tájékoztatást ad az esemény lényegéről: „Az ember lakása nem olyan, mint egy állati menedékhely, mely csak azt a célt szolgálja, hogy védje az időjárás viszontagságait és az éjszaka ellen, ápolja utóda-it; hanem olyan, amelyben az ember a személyes élet örömeit átéli, az övéi és tulajdona védeltségében élvezheti” (*Dietrich Bonhoeffer*). Az otthon az emberi lét léte, kezünk munkájának gyümölcse, egyben Isten áldása. Ezért használatbavételekor – mint az élet minden fontos eseményénél – igével és imádsággal szenteljük meg a helyet. Hisszük, hogy a keresztyén ember otthona Isten hajlékává, templommá válhat.

A rövid rend közös énekléssel kezdődik. Több ének közül választ-hatunk: *Mily boldog ház, hol befogad-*

tak téged... (EÉ 481); *Áldjad, én lelkem, a dicsőség örök Királyát!* (EÉ 57); *Adjunk hálát az Úrnak...* (EÉ 336)

A köszöntés a családfelelő feladata: „Kedves vendégeink, kedves testvéreink! Hálával és örömmel hívtunk meg benneteket ebbe az otthonba, hogy az itt élőkkel, szeretteinkkel (barátainkkal) együtt örüljünk, együtt adjunk hálát.”

Mivel ez az alkalom is – sajátos célú és formájú – istentisztelet, a lelkész a köszöntést követően az Atya, Fiú, Szentlélek nevében kezdi szolgálatát. A bevezető imádság után két bibliai olvasmány következik. Az első *Péter apostol első leveléből* való: „...megízleltétek, hogy jóságos az Úr. Járuljatok őhozzá, mint élő kőhöz, amelyet az emberek ugyan megvetettek, amely azonban Isten előtt »kiváltságos és drága«; ti magatok is mint élő kővek épüljétek fel lelki házzá, szent papsággá, hogy lelki áldozatokat ajánljatok fel, amelyek kedvesek Istennek Jézus Krisztus ál-

tal.” (2,3–5) A második, az evangélium a *Hegyi beszédből* való, jól ismert szakasz: a házat homokra, illetve a házat sziklára építő emberről.

A személyre szóló („családra szóló”) igehirdetés után az egyik családtag könyörög áldásért saját szavakkal vagy a következő imádsággal: „Urunk Istenünk, köszönjük neked az új házat/lakást. Áldj meg minket, hogy otthonunk legyen, benne békeséget, nyugalmat találjunk, és szeretetben éljünk. Köszönjük neked az idáig vezető utat, köszönjük, hogy megáldottad igyekezetünket, fáradozásainkat. Legyen áldásod a hétköznapi napokon és az ünnepnapokon, minden órán és eseményen, amelyet e falak közt átélhetünk. Légy jelen ebben az otthonban, szenteld meg nap mint nap hajlékunkat. Tiéd legyen a dicséret és dicsőség mindörökkön-örökké. Ámen.”

A lelkész ezután áldásra emeli a kezét, a jelenlévők felé fordul, és ezt mondja: „Az Úr áldja meg ezt a hajlékot, hogy otthont adjon a benne lakóknak. Az Úr áldjon meg mindenkit, aki ide belép, hogy itt nyugalmat, békeséget és szeretetet találjon. Titeket, akik itt laktok, áldjon meg a mindenható Isten, az Atya, a Fiú és a Szentlélek!”

Ezt követi az áldás jelének átadása. A lelkész Isten jelenlétének maradandó (látható) jeleként átnyújthat, esetleg a falra akaszthat egy keresztet, vagy átadhat egy családi Bibliát, majd a jelenlévők együtt énekelhetnek hálaadó éneket.

Lehet, hogy sokan a katolikus lakás-

RÉGI-ÚJ LITURGIKUS SAROK

szentelő evangélikus formáját látják kibontakozni ebben az áhitatformában. Ha csupán ez lenne a rend készítőinek szándéka, akkor is figyelemre méltó lenne egy olyan országban, ahol az emberek túlnyomó része (s a protestánsok java része) felekezeti vagy házasságban él. Itt azonban többről van szó. Arról, hogy ősi lutheránus hagyomány az, ha az élet minden eseményét egységben látjuk és összekötjük hitünk gyakorlatával. Ha mára már – sajnálatos módon – nem természetes az evangélikus családokban, hogy mindennap családi áhítatra gyűljenek össze, akkor legalább az élet legfontosabb eseményeinél, fordulópontjainál szólaljon meg az ige, és váljék Isten szavára figyelő, áldását befogadó közösséggé a család.

A földi otthon akkor is mulandó, ha „hosszú távra” építjük-lepítjük. *Kosztolányi* szavaival: „...ha összeomlik, gyom virít alóla / s nem sejtí senki róla, / hogy otthonunk volt-e vagy állat óla.” (*Hajnali részség*) Amíg azonban a kővek otthonként szolgálnak, hadd legyen a lakás az áldás helye. Ezért hangzik a hálaadás és az áldáskérés a használatbavétel idején.

■ DR. HAFENSCHER KÁROLY (IFJ.)

Az *Evangelikus Élet* 2005–2011. évi lapszámai PDF formátumban letölthetők a www.evangelikuselet.hu címről.

DEG: iskola Isten tenyerén

► Folytatás az 1. oldalról

Az ünneplő gyülekezet végül a gimnázium dísztermébe vonul. Útközben megcsodálhat pár régi tablót néhány régi, talán ismerős arccal.

Próhle Gergely országos felügyelő mond köszöntőbeszédet, melyben a kontinuitásról és a felelősségvállalás fontosságáról szól.

A galaest előadói a közelmúltban végzett Deák téri diákok. Néhányan közülük a Zeneakadémián folytatták tanulmányukat. Héja László klarinétos, Krähling Dániel brácsás, Krizsán Kinga zongorán, Gion Zsuzsanna áriával, Illés Olivér verssel, Szabó Diána tánccal hirdeti a DEG magvetőinek sikeres munkáját. Szívéket-lelküket beleadják játékukba. Igen széles és színes a zenei paletta: Händeltől egészen Debussyig.

A fogadás nyitányaként egy egész iskolának elég tortát tolnak be a pincérek, majd érkezik a pezsgő is. Nagy komolyan koccintanak a meghatott, meggondolkoztatott vagy nosztalgizáló egybegyűltek – a DEG vezetőinek egészségére, a „csak így tovább”-ra.

■ KINYIK ANITA

Aki vezető akar lenni, legyen mindenki szolgája

Beiktatták a Dél-Pest Megyei Egyházmegye elnökségét

► Az Északi Egyházkerület legfiatalosabb egyházmegyéje elnökségének és tisztségviselőinek beiktatására került sor június 3-án Pilisen. A Dél-Pest Megyei Egyházmegyében – ahol a lelkészek átlagéletkora negyven év – ismét bizalmat kapott az elmúlt ciklus lelkészi és nem lelkészi vezetője: Krámer György esperes és Bak Péter felügyelő.

Az esperesiktatásban Pintér Mihály espereshelyettes és Dechertné Ferenczy Erzsébet, az egyházmegyéhez legutóbb csatlakozó lelkész vett részt. Az istentiszteletet még ünnepélyesebbé tette, hogy három kórus – a maglódi és a pilisi gyülekezet énekkara, illetve az Izsóp együttes – tagjainak éneke is felcsendült.

Igével dr. Fabiny Tamás püspök szolgált Róm 12,3–8 alapján. „Kell egy csapat” – idézte a legendás Régi idők focija című magyar film szállóigévé vált mondatát. „Ti ketten már csapat vagytok, de jó tudni, hogy mögöttek van egy – hamarosan ugyancsak beiktatásra kerülő – tisztségviselőkből álló nagyobb csapat.”

A gyülekezeti szolgálat úgy képzelhető el, hogy mindenki végzi a rábízott feladatot, azzal a tudattal, hogy

az evangelizáció, a tanítás és a hitbepreztetés elválaszthatatlanok egymástól. Az előjáró – ahogyan Pál fogalmaz – elől jár, kitapossa a kitaposatlan utat, kísérletezget, felelősséget vállal, és megbecsüli mind a munkatársait, mind pedig a rábízottakat. „Tudom, hogy sok tervetek van, de hiszem, hogy Istennek még több terve van veletek és az egyházmegye gyülekezeteivel” – hangoztatta az egyházkerület lelkészi vezetője.

Az elnökségre a jelenlévő tizenöt Luther-kabátos lelkész adta áldását igével és a Confirma eléneklésével. Az ünnepi közgyűlés előtt az újonnan beiktatott esperes iktatta be az egyházmegye majd harminctagú tisztségviselői karát.

Krámer György régi-új esperes székfoglalójában az aki vezető akar

lenni, legyen mindenki szolgája bibliai gondolatra támaszkodva arra kereste a választ, hogy kicsoda az esperes. Nem seriff, aki akár hatalmával visszaélve is rendet teremt, hanem őrálló. Olyan őrálló, aki a jó rend előfeltételének a jól működő közösségeket tekinti, amelyeknek az érdekében figyel, és áll őrt. Olyan őrálló, aki az esküje utolsó mondatát szívvel-lélek-

kezelve, hogy ne hátráltassák az evangélium hirdetésének feladatát.

Bak Péter felügyelő kiemelte egyházunk Élő kövek egyháza címmel megjelent stratégiájának fontosságát, és többek között kijelentette: „A már jól kialakult és az egyházmegyre jellemző jó rend fenntartása mellett ennek a stratégiának a lehetőségeit, feladatait szeretném segíteni,

megvalósulásukért együttműködni mindazokkal, akik szintén maguknak érzik ezeket.”

A hálózatoság, önkéntesség, fenntarthatóság és hivatásszerűség azok a kulcsszavak, amelyek köré kellene építeni a következő ciklus programjainak, összejöveteleinek, feladatainak sorát. „Figyeljünk egymás gondolataira, és hordozzuk egymást imádságunkban” – zárta beszédét az újraválasztott felügyelő.

■ HORVÁTH-HEGYI ÁRON

A SZERZŐ FELVÉTELE

kel magáénak tudja vallani: „Isten engem úgy segéljen!” Másrésztől az esperes az a lelkész, aki az egyházmegye lelkészeinek és gyülekezeteinek közösségét vezeti. Szükséges, hogy a megjelenő feszültségeket idejében

Mérlegelünk

Interjú Szemerei Jánossal, a Nyugati (Dunántúli) Egyházkerület püspökével

► Nem túlzás: szinte nincs olyan hét, hogy valaki ne vetné szemünkre a múlt év pünkösdjén – Itzés János püspök nyugállományba vonulásával – „felfüggesztett” Égtájéoló rovat folytatásának elmaradását. Nos, Szentháromság ünnepével újraindítottuk rovatunkat! Azzal a különbséggel, hogy egyházkerületeink lelkészi vezetőitől nem jegyzeteket várunk, hanem válaszokat – olvasóink kérdéseire. Az „első körben” azonban még mi kérdezzük püspökeinket... – A szerk.

– Püspöki programjának kulcsszava a bizalomépítés. Hogyan látja most – közel egyévnnyi szolgálat eltelével – ezt a kérdést? Merrefelé billen a mérleg nyelve bizalom és bizalmatlanság között?

– Az Evangélikus Élet újraindult Égtájéoló rovatában a múlt héten Gáncs Péter elnök-püspök úr is a bizalom kérdését állította a középpontba. Örülök, hogy a rovat „újoncként” ezt a fonalat vehetem fel. Nem tudunk róla eleget beszélni. Nem mindenkiben tudatosult még, hogy a világot szorongató válság alapvetően lelki eredetű, ami az ember bizalmi válságából következik. Ettől szenvednek az emberi kapcsolatok, a családok, a közösségek, de még a bankrendszer és a gazdasági élet is. Sajnos az egyház is.

A Szentírás a legmélyebb, ősi okot az ember-Isten kapcsolat ősi bizalmi válságában jelöli meg. Az egyház teológiai szóhasználata ezt a bűn fogalmával fejezi ki. A válságra Isten megoldást, feloldást készített Jézus Krisztusban. Az egyháznak nincs ennél fontosabb üzenete. Az evangélikus egyház neve is erre a jó hírre, Isten megoldására mutat.

A mérleg nyelvének billenéséről általánosságban azt tudom mondani, hogy a Krisztussal szinkronba kerülő ember bizalomforrása és gyógyulásának esélye az, hogy Isten Jézusban bizalmat szavazott nekünk. A hitünkben és az egészséges evangélikus hagyományainkban va-

lór erősödésünk, eleink teológiai lényeglátásából való tanulásunk az egymás közötti viszonyainkat is gyógyíthatja. Annál is inkább, mert az egyházunkban folyó meddő viták, a közösségünket megosztó kérdések nem a hit lényegéről, hanem – evangélikus eleink szóhasználatával – adiaforonokról szólnak.

Személyes meggyőződés, hogy többet kell egymással beszélgetnünk. Testközelben, kulturált párbeszédben jobban megérthetjük egymást. A felszíni véleménykülönbség ellenére megtapasztalhatjuk, hogy a lényeges kérdésekben közös alapon állunk, összetartozunk.

Az elmúlt hónapokban több olyan élményem is részem lehetett, amikor a félreértések és bizalmatlanságok fala ledőlt. Most is érzem annak a kedves, idős kollégának az ölelését, akivel az elmúlt években komoly vitáink voltak liturgiai kérdésekben. Egy ordinációs ünnepen engedélyt kért tőlem arra, hogy alában lehessen. Valami olyasmit mondtam, hogy a törvényes keretek ezt lehetővé teszik, nyugodtan vegye fel. Ő ezt mondta: „Nem gondoltam volna, hogy te ilyen megértő vagy...” Ha nem tudunk is mindig mindenben egyetérteni, egymás megértésére akkor is törekednünk kell!

Nekünk, lelkészeknek különösképpen nagy a felelősségünk abban, hogy megértéssel és szeretettel forduljunk a ránk bízott gyülekezeti tagok felé. Hisz Urunk, Jézus Krisztus tanít bennünket erre. Ő a békéltető ügy végzi, hogy elítéli a bűnt, ugyanakkor minket, bűnösöket szeret, és életet adja azért, hogy a bűntől megszabadítson minket.

– Egy másik célja, amelyet megfogalmazott székfoglalójában, az volt, hogy az egyházkerületében egy év alatt igyekszik mindazokat a lelkészeket meglátogatni, akiknek az otthonában még nem járt. Sikerül-e ezt június végére megvalósítani?

– Be kell vallanom, hogy a sűrű püspöki programok mellett ez sokkal nehezebb feladatnak bizonyult, mint előzetesen gondoltam. Az el-

múlt tizenegy hónapban nyolcvankét lelkészt kerestem fel az otthonában, huszonkettőhöz pedig gyülekezetekben végzett szolgálatok kapcsán jutottam el. Az általam legjobban ismert somogy-zalaiak közül ebben a körben csak néhány helyre sikerült eljutnom. Júniusban még négy lelkészhez készülök, így teljesül az eredeti vállalkosom.

A lelkészekkel való találkozás, a személyes beszélgetések fontosságában ezek a látogatások csak megerősítettek. A látogatásokat folytatni fogom. Akikhez csak ünnepi alkalmakkal jutottam el, oda igyekszem mielőbb hétköznap visszatérni. Van, ahol a megkezdett beszélgetést folytatni kell, és jó lenne a nyugdíjas kollégákkal, éppen szolgálaton kívül lévő lelkészekkel is találkozni.

– Az év legnagyobb eseménye a Nyugati (Dunántúli) Egyházkerületben a missziói nap volt, amelyre május 19-én Tatabányán került sor. Milyen élményeket, tapasztalatokat adott az alkalom a szervezési feladatok, téma, találkozások tekintetében?

– Az előkészület sok munkával járt, fárasztó is volt, mégis azt éltük meg, hogy a befektetett energiánál sokkal többet kaptunk mi, szervezők is. Igazi áttörés történt, hiszen lényegesen nagyobb közösség jött össze, mint korábban bármikor. Nem lehetünk eléggé hálásak, hogy olyan sokan megmozdultak. Kerületünk újraindulása óta ez a missziói nap volt a legtöbb embert elérő alkalmunk. Ezúton is szeretnék köszönetet mondani a szervezésben munkálkodóknak! A házigazda tatabányai gyülekezet önkéntesei remek munkát végeztek, minden felmerülő problémát ügyesen kezelték, megoldották.

A regisztrációk szerint több mint kilencszázötvenen voltunk együtt, mégis minden szépen, ünnepélyesen, pontosan zajlott. Jó légkörű, komoly, erőt adó alkalom volt. Megélhettük, hogy mi, dunántúli evangélikusok valóban egy nagy család tagjai vagyunk. Remélem, mindenki jól érti, de két rétegnek különösen is

örültünk. Örültünk a gyerekekkel érkező családoknak, valamint a sok gyülekezeti tisztségviselőnek és a presbitereknek.

A rengeteg visszajelzés közül azoknak örültem a leginkább, amelyek áttelesen érkeztek. Többen is voltak, akik szerettek volna eljönni, de valami miatt nem tudtak, a részvevőktől pedig sok jót hallottak... Reméljük, hogy Isten családjában lesznek még örömteli találkozások!

– Melyek a legfontosabb aktualitások az idén a kerület életében?

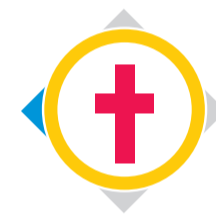
– Idén több jubileumot is ünnepelek a kerületünk. 1612-ben, négyszáz éve hunyt el Beythe István dunántúli szuperintendens, aki szolgálata idején helvét irányba mozdult el. Evangélikus eleink öt is, és a hivatalát is tiszteletben tartva haláláig nem választottak helyette utódot. Halálát követően a dunántúli reformátusok és evangélikusok már külön szuperintendenst választottak. Református testvéreink innen számolják önálló kerületük történetét, és ennek nyomán ünneplik idén annak négyszázadik születésnapját.

1812-ben, kétszáz éve is jelentős változás volt kerületünkben: akkor hunyt el Nagy István szuperintendens, aki Sárszentlőrincről vezette kerületünket. Nevéhez fűződik az első magyar nyelvű evangélikus konfirmációs káté kiadása. Szolgálata nyomán új énekeskönyv és – Torkos András fordításában – az Újtestamentum került, több más könyv mellett, az emberek kezébe. 1806-ban ő vezette be az egyházkerületi jegyzőkönyvek magyar nyelvű vezetését. Payr Sándor Nagy Istvánt „jólélkü” püspökként jellemzi. Emelke legyen áldott!

Utódja az a Kis János lett, aki lelkészi és egyházvezetői szolgálata mellett irodalmi munkássága révén az egyetemes magyar kultúrának is kiemelkedő személyisége.

A közelmúlt jeles jubileumai között egy tizenötödik évfordulót is meg kell említeni. 1997. február 22-én határozottunk arról, hogy a kerületünk újraindításáról. Erről az eseményről kerületünk gyülekezetei-

ÉGTÁJÓLÓ

ben február 26-án közös imádságban emlékeztünk meg.

– Hogyan élte meg Püspök úr az elmúlt időszakot, amelyet „bejáratos” püspökként töltött?

– Unalomra nem panaszkodhatom... Az első esztendő alapozó év volt. Rengeteg találkozás – gyülekezetekkel, lelkészekkel, intézményekkel, a testvéregyházak és a társadalmi élet vezetőivel – és perze tanulás, ismerkedés a feladatokkal. Az első hónapokban kiemelt médiaérdeklődés is kísért, volt olyan nap, hogy három-négy interjút kértek tőlem. A szolgálatok száma is nagyon magas volt.

A „bejáratos” idő nehézségei közé tartozott az is, hogy a kerületi apparátusban még nem sikerült kialakítani az optimális feladatmegosztást. Például nem volt olyan alkalmazottunk, aki a gépkocsivezetésben segíteni tudott volna. Alkalmilag kerületi elnöktársam, Szabó György felügyelő úr segített, akinek hálás vagyok ezért. A bejáratos évet nehezebbé tette családunk kényszerű kétlakísága is, de ez az időszak hamarosan lezárul.

A sok feladat között rohant az idő. Folyamatos versenyfutásban voltunk. Közben viszont azt éltém meg, hogy sokan imádságukban hordoznak, Valaki pedig a kezében tart.

■ A. M.

Szemerei János püspök Nyugati (Dunántúli) Egyházkerület

Katolikus, református és evangélikus egyházi vezetők levele dr. Kovács Zoltán államtitkárhoz

► Az alábbiakban közöljük a történelmi egyházak vezetőinek levelét, amelyet a nemzeti összetartozás napján tervezett harangzúgással kapcsolatos megkeresésre válaszolva küldtek dr. Kovács Zoltán államtitkárnak.

Tisztelt Államtitkár Úr!

Köszönettel vettük május 25-i megkeresését, amelyben arra kér bennünket, hogy június 4-én, a nemzeti összetartozás napján délután 1 perces harangzúgással kapcsolódjunk be a megemlékezésekbe.

Kérésének sajnos nem áll módunkban eleget tenni, mert templomi harangjaink istentiszteleti alkalmakkor, illetve az egyház liturgikus rendjéhez kapcsolódva szólnak.

Ezúton is megerősítjük ugyanakkor, hogy mindennapi szolgálatunkban is megjelenő módon egyházaink szívükön viselik a nemzeti összetartozás ügyét hazánkban, a Kárpát-medencében és a világban élő magyarság között.

Budapest, 2012. május 29.

Válaszunk elfogadását kérve, az ünnep előkészítéséhez sok erőt kívánva:

Erdő Péter bíboros, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke
Bölcskei Gusztáv püspök, a Magyarországi Református Egyház Zsinatának lelkési elnöke
Gáncs Péter, a Magyarországi Evangélikus Egyház elnök-püspöke

Közlemény

Tekintettel arra, hogy a trianoni emlékarangozással kapcsolatos egyházi állásfoglalás félreérthetően jelent meg a sajtóban, a Magyarországi Evangélikus Egyház fontosnak tartja leszögezni a következőket.

Hála Istennek, vallásszabadság van hazánkban, ahol gyülekezeteink szabadon használhatják templomaikat és harangjait. Így a nemzeti összetartozás napja alkalmából is sok evangélikus egyházközség tartott megemlékezéseket imádsággal és harangszóval, amit senki nem korlátozott. Ennek központi elrendelése szükségtelen, és idegen a reformáció egyházainak jó rendjétől.

A történelmi egyházak az esztendő minden napján szívükön viselik a nemzeti összetartozás ügyét.

Isten áldja meg a magyarságot és az egész világot!

■ GÁNC S PÉTER elnök-püspök

Meghívó: 1989–1992/2012

„Jézus Krisztus tegnap, ma és mindörökké ugyanaz”

Jézus nem változott, csak mi változtunk az eltelt húsz évben. Szeretettel hívunk és várunk mindenkit, akár a mi tanfolyamunkra, akár a korábbi levelező teológiai tanfolyamok bármelyikére járt, ünnepeljünk és emlékezzünk együtt június 15-én, pénteken az EHE évzárója előtt, kb. 12–14 óra között! Helyszín: Budapest XIV. ker., Rózsavölgyi köz 3. Szervezők: Bogár Ágnes (20/824-6828), Magassy Zoltán (20/824-4808).

HIRDETÉS

A Deák Téri Evangélikus Gimnázium tanári állásokat hirdet a 2012/13-as tanévre a következő szakokon: *rajz-vizuális kultúra* és *angol*. Keresztény elköteleződésű, diplomás középiskolai tanárok jelentkezését várjuk. Önéletrajzot, motivációs levelet, diplomamásolatot, lelkési ajánlást kérünk június 20-ig az iskola címére (1052 Budapest, Sütő u. 1.) vagy a gimnázium@deakteri.hu e-mail címre. A részletekről érdeklődni az 1/317-3963-as telefonon lehet *Kézdý Edit* igazgatónál. Az állások elfoglalásának ideje 2012. augusztus 15.

HIRDETÉS

Meghívó hálaadó gyülekezeti napra

Szeretettel hívjuk és várjuk családjaival együtt a Monori Ágostai Hitvallású Evangélikus Fiókgyülekezet megalakulásának 100., egyházközségünk önálló gyülekezetté válásának 75., valamint templomunk felszentelésének 73. évfordulója alkalmából rendezendő hálaadó gyülekezeti napra, melyet június 17-én, vasárnap 10 órától tartunk a monori evangélikus templomban és a gyülekezeti házban.

A Monori Evangélikus Egyházközség presbitériuma

Meghívó külmisziói konferenciára

Evangélikus külmisziói konferencia lesz július 5–8. között a Béthel Evangélikus Missziói Otthonban (2081 Piliscsaba, Széchenyi u. 8–12.). Téma: „Lélekszakadva” (misszió – értékörzés). Szolgálattevők: Szemerei János püspök, Balicza Iván lelkész, Varsányi Ferenc lelkész, Ulrike Hansen bajor missziói előadó, Miklya Luzsányi Mónika író-szerkesztő, Szigeti Imre és Szigeti Zita missziói munkatársak Indiában.

Jelentkezés június 25-ig: EKME, 1085 Budapest, Üllői út 24. Szirmai Zoltánné szervezőtitkár, tel.: 20/620-2789; e-mail: margit.szirmai@lutheran.hu; B. Pintér Márta lelkész, tel.: 20/824-2791, e-mail: marta.pinter@lutheran.hu.

A felnőttprogramokkal párhuzamosan ifjúsági tábor is szervezünk. Jelentkezés: Gaál János táborvezető, tel.: 20/824-5541, e-mail: gaal.janos@gmail.com. Részvételi díj: 9600 forint/fő + 500 forint ágy-neműhasználat. Hívjuk és várjuk a jelentkezőket!

Az EKME vezetősége

Nagygyűlés a megújulás jegyében

HAZATÉRÉSI ENGEDÉLY

Búcsúm az 1-es termináltól

Hat héttel születésem után lépem át először a Ferihegyi repülőtér épületének küszöbét. Édesanyám kezében a mózeskosár és a gondosan kitöltött pecsétes papír („Foglakozása: csecsemő”). Az útlevélvizsgálatnál rögtön fennakadunk: a kiskatona vonakodva fogadja el, hogy néhány hónappal korábban legálisan, noha még édesanyámmal egy testben hagytam el az országot. Ekkor még aligha látom tisztán, milyen utat készítek számomra a velünk járó Isten. 1980 novemberét írjuk.

Azóta átrajzolódta az életünket körülíró határok. Már nem kell két útlevéllel külön sorba állnom – számos kínos kérdésre válaszolva –, határok felé közeledve nem tartok készenlétben kis címlapban a lapok közé csúsztatható német márkát, a „gyanús” irodalmat se rejtem a pótkerékbe. Már senki sem dohányzik a repülőn a hátsó sorokban, és én minden beidézett szabályt felrúgva (a határon nincs nevetgélés), feszületlenül a határra mosolyogva haladok át az ellenőrzésen.

Ma utoljára látom ebben a formában a gyönyörű, tágas aulát és az erkélyt, ahol gyermekként hazatérve a várakozók tömegéből mindig megbízhatóan kimagasló apámat kémleltük a gép ablakából. Egyházam küldetésében járok: az Európai Egyházak Konferenciája 2013. július 3–8. között Budapesten megrendezendő nagygyűlésének liturgikus alkalmait készítjük elő a különböző felekezeteket (anglikán, valdens, huszita) képviselő kollegákkal együtt, egy dániai találkozó keretében. Feladatomban, hogy magyar részről a Magyarországi Református Egyház és a Magyarországi Evangélikus Egyház védnöksége alatt előkészített találkozói igei és zenei szolgálataiban a hazai protestáns szempontok is hangsúlyosan érvényesülhessenek.

A Ferihegyről induló nyugati járatok 1956 óta tartó története véget ért. Én azonban bizalommal tekinthetek az előttem álló összetett, felelős feladat és a számomra még ismeretlen, új utak elébe: „Megtanítalak, melyik úton kell járnod. Tanácsot adok, rajtad lesz a szemem” – mondja az Úr. 2012. május 29-e van.

■ PKM

Az Európai Egyházak Konferenciája (CEC) 2013. július 3–8. között Budapesten rendezte meg XIV. nagygyűlését, melynek középpontjában a szervezet új alapszabályának elfogadása áll majd. A hosszú évek óta tartó megújulási folyamat az európai társadalmi és egyházi környezet változásaira is reflektál: az egyházi világszervezetek jelentős pénzügyi gondokkal küszködnek, ami karcsúbb, rugalmasabb szervezet kialakítását teszi szükségessé.

A tanácskozás biblikus alapjával Pál megtérésének történetét választották az Apostolok cselekedeteiről írott könyv 22. részéből: „Most tehát miért késlekedsz?” – szól a változásra, a világ előtti tanúságtételre hívó mottó.

A CEC döntően protestáns, anglikán és ortodox tagegyházai fontosnak tartják, hogy a működés világi kereteit érintő munka is lelki megáldozást kapjon. Ezért és a felekezeti sokszínűség megélésének biztosítása végett van szükség a nagygyűlés alatt zajló istentiszteleteket, áhítatókat, bibliatanulmányokat előkészítő liturgiai és zenei bizottságra. A tesztület ez évben, május 29. és június 1. között tartotta első ülését.

Munkacsoportunk vezetője, Robert Jones anglikán lelkész az egyházkerületi lelkésztovábbképzés és stratégiai fejlesztés felelőse a szigetországban. Ökumenikus nyitottságának köszönhetően már korábbi nagygyűlések előkészítésében is részt vett, akárcsak Sabine Udodesku német evangélikus lelkész, aki egy még szélesebb ölelésű szervezet, az Egyházak Világtanácsa munkatársa. A bizottság többi tagja a magyar olvasó számára kevésbé ismert közösségeket képviseli.

Társaink az úton

A liturgiai és zenei bizottság találkozója a haslevi (Dánia) volt népfőiskola épülete adott otthont. A Koppenhága vonzáskörzetében található kisváros Betty és Peter Arendt otthona: az egyházzenész házaspár a nemzetközi ökumenikus rendezvények veteránja. Kivételes kisugárzásuk nem csak a zenei szolgálatban mutatkozik meg – három nap után már szinte családtagként búcsúznak.

Dániában a népesség 86%-a tartozik az evangélikus népegyházhoz. A gyülekezetek nagyfokú önállóságot élveznek, zsinat nem létezik az egyházban. A tíz püspök valóban a pásztorok pásztoraként végezheti szolgálatát. A lelkészeket az egyházügyi miniszter nevezi ki, fizetésüket az állam biztosítja – mivel az egyház kezeli többek között a teljes népesség-nyilvántartást, amellyel gondoskodik a nagyszámú műemlék épület, köztük számos középkori templom fenntartásáról.

Az egyház feje II. Margit királynő: ő és fia, a trónörökös az egyetlenek Dániában, akik nem választhatják meg szabadon vallásukat... A köztisztelenben álló királynő maga is végzett

teológiai tanulmányokat, sokoldalú alkotóművészként pedig ő tervezi többek között a püspökök hivatali ruházatát.

A dán népegyházat eleven gyülekezeti élet jellemzi: vidéken a templom még ma is a közösség lelki és kulturális központja. A sokoldalú zenei életéről ezeröttszáz teljes állású kántor gondoskodik. Képzésük az ország öt zeneakadémiáján és alacsonyabb szintű intézményekben zajlik. A formális képzésben nem részesült kántorok és a gyülekezeti énekarok – szerény fizetésben részesülő – tagjai önálló szakszervezetet alkotnak, akárcsak a két magasabb képzési szintet végzett egyházzenészek.

Az olaszországi valdens egyház kis létszámú, összetartó protestáns közösség. Az uniált metodistákkal együtt harmincezer lelket kitevő közösség hatezer példányszámú egyházi hetilapot ad ki – ez mintegy másfélszerese az *Evangélikus Élet* példányszámának! A valdens egyházban nincs kántorképzés, a szórványban önkéntesekre hárul a zenei szolgálat – Caterina Dupré lelkész, az észak-olaszországi Agape ökumenikus központ vezetője is részt vesz ott, ahol a gyülekezeti kórusmunkában.

A csehszlovák (sic!) huszita egyház az 1920-as években vált önálló egyházzá, a római katolikus egyháztól való elszakadás révén. A lutheri reformációnál kétszáz évvel korábbi huszita reform letéteményesei gazdag liturgikus hagyományt ápolnak, amelyben a néhai sárospataki tanár, Comenius művei mellett hangsúlyos szerepet kap a huszadik század elejének zenei öröksége. Katerina Děkanovská, a huszita egyház ökumenikus referense a CEC központi bizottságának ifjúsági küldötteként közvetlen kapcsolópontra jelent a szervezet vezetéséhez.

A résztvevők közül többen a svájci Bossey ökumenikus szemináriumában szerzett meghatározó élmények alapján kapcsolódtak be az ökumenikus mozgalomba. Az európai jelentőségű intézménybe egyházunk is rendszeresen küld teológus ösztöndíjasokat és konferencia-résztvevőket.

Jövő nyáron Budapesten is átléphetővé válik a keresztény hívek közönsége: a Deák téri templomba tervezett nyitó istentisztelet és a magyarországi egyházak zenei együttesséinek szolgálatával a Pozsonyi úti református templomban zajló esti áhítatok alkalmával egyházunk népe is bekapcsolódhat a találkozó eseményeibe. A budapestiek pedig egy nyári vasárnapi istentiszteleten bizonyosan találkozhatnak majd Krisztus Urunk európai testének sokféle tagjával.

■ PAP KINGA MARJATTA

Vallásközi imanap lutheránus templomban

Hazánkban első alkalommal vallásközi imanapot szervezett – az assisi imanap és más hasonló európai találkozók mintájára – két baráti társaság, a rendszeres vallásközi párbeszédet folytató Nap-kör és az Ordo Joculatorum Dei (OJD) június 3-án a csillaghegyi evangélikus gyülekezet templomában.

A szervezők és a vendéglátók azzal a szándékkal gyűltek egybe, hogy a vallások közötti közeledésért és megbékélésért, hazánkért és a szegényekért

imádkozzanak. Ezzel mintát akartak kínálni és hagyományt kívántak teremteni korunk fájdalmasan megosztott magyar társadalmában, egyben ösztönözve a különféle világi másságok közeledését és együtt munkálkodását is.

Hat világvallás (a zsidó, a hinduizmus, a buddhizmus, az iszlám, a kereszténység és a mai szinkretikus vallások), valamint hat keresztény felekezet (az evangéliumi gyülekezetek, az evangélikusok, a katolikusok, a metodisták, a reformátusok és az unitári-

usok) hívei egymást testvéreknek tekintve olyan imákat és énekeket (szent könyvek részleteit, liturgikus szöveget, saját szavakkal megfogalmazott imát és Pilinszky-verset) választottak ki, melyeket mindenki magának érezhetett.

A rendkívüli spirituális élményt jelentő esemény végén a résztvevők abban egyeztek meg, hogy ezután minden évben valamelyikük templomában újból meghirdetik a vallásközi imanapot.

■ NAP-KÖR, OJD

Jegyzetlapok (Napló, 2012)

Csákvári látogatás. Évtizedek óta késültem, hogy egyszer elmegyek ifjúságom drámai helyszínére. Lelkésztestvérem, *Fenyvesi László* itt halt meg fiatalon, harmincegy évesen! Néhány évi szolgálat után, 1968-ban infarktus végzett vele. Avagy a hatalom állandó zaklatása, hogy úzótt vadként meneküljön egyik helyről a másikra.

„Naiv ember volt. Nem vette komolyan a fenyegetéseket” – gondoltam magamban, ahogy leültem a szépen gondozott, egyszerű templomban. Fölvillant egy régi pillanat is: egyszer beszélni kezdett nekünk, vásárhelyi vendégeinek, váratlanul kísütött a nap, s egy fény sugar cirógatta fáradt arcunkat.

Föltámadó emlékek rohantak meg... Sírás fojtogatta a torkomat. Szerencsére a kedves házigazda, *Szebik Károly* lelkész hívott: kezdődik a szeretetvendégség. Néhány perc, és megismertem mindig mosolyos zenetanár feleségét és tüneményes gyermekeit: *Juliannát, Vilmost* és *Györgyöt*, akik többször is, együtt, gyönyörűen énekeltek!

Azután lelkész uram fölolvasta bátyám utolsó prédikációjának a vázlatát. Én a róla írt hosszabb versemből részletet. *D. Szévik Imre* püspök úr meleg szavakkal emlékezett a kedves osztálytársra, aki, ha élne, most lenne hetvenöt éves!

Nem tudom, miért, a nagyon régi júniusi temetés jutott eszembe, a bibliai sorok: „*Mindennek rendelt ideje van... ideje van a születésnek, és ideje van a meghalásnak.*” (Préd 3,1–2) És most, az eltelt hetek után, perlekedve Istennel, kérdezem: ideje volt a halálnak? Ilyen fiatalon?

Nincs felelet, csak a tiszta arcú csákváriak ölelő szeretete, ahogy előkerülnek régi, kopott fényképek: F. L. evangélikus lelkész konfirmáló gyerekek között áll. Gyerekek, akik azóta már ezüsthajú, idős nők, férfiak, örök testvérek!

„**Boldogok, akik sírnak**” – mondta Jézus. Ha magyarul, értelmezni akarjuk kijelentését, rögtön elsikad a lényeg. Holott egyszerű igazságot rejt. Ha megérezzük a szemlélődés alázatában, egyszerre melengetni kezd az üzenet, s hunyt szemmel sírni is tudunk: elsiratjuk mindig féltő anyánkat, megalázott testvérünket, munkába belerokkant fiatal apánkat. Sírjunk bátran. Hangosan. Halkan. Nem szégyen egy élet szenvedését kiközögni magunkból.

Napok hordaléka. *Déry Tibor* 1967 és 1972 között írt naplója ez a kis kötet. Cikkeinek gyűjteménye, tündőseinek gyors jegyzetlapjai. „Nem tudom, kik vásárolják meg, kik olvasák el könyveimet – írja egy júniusi éjszaka –, nem tudom, ki fogadja el és ki utasítja vissza prózai írásaimat. Nem tudom, olvasnak-e, s ha igen, értenek-e a fiatalok?”

Azt hiszem, azt felelhetjük négy évtized távolából: *nem* olvassák! Talán ezt a remek apró könyvet sem, és a többi sem veszik a kezükbe. És az író nemzedéktársai is alig lapozták, és nem éreztek együtt vele. Nem kell a szegénység, nem kellene a megaláztatottak és megszorítottak. De ez nem változtat azon, hogy *Déry* nagyon jó író, remek novellista. A két elbeszéléséből készült Makk Károly-film, a *Szerelem*: nemzeti érték! A zsarnoki ötvenes évekről szóló, fájószép remekmű.

Imádság. Aki imádkozik, az őszintén és mélyen gondolkodik a maga és a világ dolgairól. Az élet és élete nehézségeiről. Szíve melegségébe ágyazza örömét, fájdalmát, embertársai gondjait, hogy minden megvilágosodjon. Nem félelem, nem parancs mondatja vele az ima néma szavait, hanem elfojthatatlan vágy, hogy Isten közelébe kerüljön. Hogy élete ezer darabra esett részeit összefogja az, akitől minden újból értelmet nyerhet.

A nagy gyaloglók. Olvasom, hogy *Szádi*, a jeles perzsa költő harminc évig tanult, harminc esztendeig utazott, és ugyanennyit imádkozott az ájtatosság szőnyegén, csak utána fogott hozzá verssorai lejegyzéséhez. Megszívlelendő készülődés. És nyugalom. Talán érezte, hogy százhat évig fog élni, így marad elegendő ideje remekművek megírására.

Szádi síremléke

Valami titok leng körötte. Leginkább ezek a hosszú „túrák” nem hagynak nyugodni. Mindenhová gyalog ment, veszélyek között, ment bátran, és elérte Mekkába! És vissza is, feltöltődve, belepve a nehéz út arany homokporával. Nem érdekelték földi hívságok, a politika, a talpnyalás. A tiszta, igaz szavak balszamozták be törékeny testét, és röpitették a végtelen utakon.

Június. Dögletes hőség egész nap, még éjszaka is elviselhetetlen. Azután váratlanul tíz-tizenöt fokot zuhan a hőmérséklet! Mindenki szédeleg, émeleg, mint akit fejbe költintottak. De a „tisztességtelenség nem szundi-kál”: nem rest a piaci kofa, a dobozból rozsdás vackot áruló férfi a téren, a boltos, a hírlapíró, a sok újság, most is fürgék. Lopnak a szemfényvesztők: a perzselő nyárban is megszerzik az esti hasznót. A mosott pénz mély zsebekbe vándorol, és nem lesz vége soha a hazugságnak.

Galambfészek. Húzom a könnyű függönyt az ablakomnál, és meglepve fedezem föl a szomszédos meggyfán a két galambot. A sűrű nyári lomb közt megtalálták az egymásra hajló vastag ágakat. Oda építették az erős fészket. Most is fáradoznak a végső formán.

A nőstény már ül, óvja és melengeti a tojásokat. Párja olykor megjelenik, csőrében vékonyka ággal; föl-mászik a másik hátára, úgy teszi elébe, hogy oda dugja, ahol szükség van rá. Azután vissza, előbb a fején, majd végig a hátán, a vereső szárnyakon gázol át. Dolgozik, figyel, a magas, öreg fát átrendezi, föltérképezi a kertet, a sűrű házakat, a keskeny utcákat, ahogyan tanulta az anyjától.

Jó és rossz. „*Menj, és ezentúl ne vétezzél!*” Hányszor halljuk ezt a szép jézusi mondatot, s mindannyiszor megfogadjuk: újrakezdjük az életünket, csak jót teszünk. Azután

észrevétlenül megint elrontunk mindent, mert a legfontosabbra nem figyelünk: a bűnnel való szakításra.

Pedig ha megtennénk, az azt jelentené számunkra, mint amit a szomjazó öreg fának jelent a tavaszi eső, egész lényünket átjárná a szeretet melege. Hol kell meghoznunk ezt a döntést? A lélek legmélyén. Legyen erőnk az újrakezésre, hogy újból részesei lehessünk Isten végtelen kegyelmének!

Vasárnap délelőtt. Budán, a Várban. Az istentisztelet után sétálok a macskaköves úton. Gyönyörű az idő, az emberek csendesen mennek előttem, nézelődnek, fényképeznek. Az ódon szépségű házak között megyek, és meglepődve látom, mennyi apró érdekesség, érték, forma van itt, és föltámadó múlt... Lassan húsz éve, hogy itt járok-kelek, és nem vettem észre... Öreg kapuk, vaskilincsek, udvarok kis kertekkel, rácsos ablakok piros vastárlakkal, kopott lépcsők át a vastag falakon, le a Lánchídig. Mézszínű fény van fölöttem és bennem. Mintha mindenem áttörne a sugárzás.

Száztíz év. *Hudák István* ennyi esztendeje hordja Isten a tenyerén. Ő az ország legidősebb embere! *Ilonka* néni boldog, körötte ölelő kezek: gyermekei, unokái és három ükunokája ünneplőbe öltözött szívvel.

Szépen, értelmesen beszél. Csodálkozva, hogy miért éppen ő kapott a Gondviselőtől ilyen hosszú és gazdag életet. A rokonok, a messzi vendégek szüntelenül kérdezik: mi a hosszú élet titka? Senki nem tudja. Talán az a legfontosabb, hogy mindig vigyázott magára, és sokat dolgozott. Amíg tudott – még nem is olyan régen –, szorgoskodott a konyhában, sütötte kedvenc süteményét. Most viszont csak ülnie szabad, örülni és nevetni. Elfújja a gyertyákat, nézni az arany lángocskákat. Meddig? Amíg óvó szeretet veszi körül, és abból másoknak is adhat.

Öregség. Nyolcvannyolc éves szomszédomat szomorúság fojtogatta. Szótlanul ül, azután ömlik belőle a véget nem érő panaszszó. Búcsúzás-kor mondja: „A házat, a nagy kertet kicsit rendbe hozom, azután elég volt, megyek meghalni.” Két nap múlva, mintha most hagyta volna abba, áthív, és folytatja jövőtervezést: „Gyönyörűek a nyári hajnalok. Nézd meg az ébredő erdőt a Libegőnél, a közeli folyót... A fűszálak áttörtek a kavicsos földön. És az emberek: szépek, csúnyák, szentek, gonoszok. Örökké kéne élni!”

Barátok árulása. Rég volt barát le vele. Békülni akar, de a végén belém rüg újból. A másik rágalalmaz, gyűlölködve támad. Szomorú vagyok, napok óta a szívem is fojtó szorításban. Azután váratlanul, a Biblia kopott lapjai után, *Márainál* baráti tanácsot talállok: Mindez könnyen cáfolható lenne, de miért és minek? Nem szabad szóba állni ellenfelekkel, akik rosszhiszeműek, nem szabad törődni a támadásokkal, tovább kell élni és írni, amíg lehet, s nem nézni jobbra, sem balra. És meg kell írni mindent, amit meg akarok, s nem törődni sem a személyes sorssal, sem írásaim sorsával!

■ FENYVESI FÉLIX LAJOS

Egész héten Bach!

Aki válaszol: dr. Kamp Salamon
egyházzenesi igazgató, a Lutheránia karnagya

► A Deák téri evangélikus templom udvarát magas házak övezik. Az első emeleten kis szoba: ott dolgozik, készül az új feladatokra. Az asztal zsúfolva van könyvekkel, kottákkal, meghívókkal, minden a június 4–10. között tartandó koncertekre utal. A lázas készülődésre, a próbákra, hogy megajándékozzák az embereket *J. S. Bach* csodálatos muzsikájával. Sűrűn cseng a telefon. *Kamp Salamon, a Lutheránia ének- és zenekar* karnagya mindenkinek kedvesen válaszol, ahogyan nekem is. A Bach-hetekről kérdezem: a kezdetekről, arról, hogyan lett ő az évenként megrendezett sorozat motorja, és hogy mi lesz hallható idén az este hét órákor kezdődő hangversenyeken.

– A bécsi zeneakadémián *Karl Österreicher* professzor, karmester osztályában tanultam, amikor *Welter Jenő*, a Lutheránia legendás hírnő karnagya hazahívott, hogy segítsék a *Máté-passió* betanításának munkájában. „Fiam, gyere haza! Segítened kell!” – üzent.

Így jöttem haza, és így kerültem a Deák térre. Egész Magyarországi Evangélikus Egyházunk legértékesebb zenei hagyományának a Deák téri, több mint százéves Bach-tradíciót tartom. Azt is tudtam, hogy ezt az értékes zenei hagyományt csak úgy lehet életben tartani, ha az ember meghaladja az eddigi eredményeket.

A budapesti Bach-hetek indulásakor, csakúgy mint most, a legjobb magyar és külföldi hangszeres és énekes szólistákat igyekeztünk meghívni. Rendezvényeink nem koncertek, hanem zenés istentiszteletek, amelyeken prédikáció is elhangzik a Deák téri lelkészek szolgálatával. Így kapcsolódik össze Johann Sebastian Bach zenéje az Isten igéjével.

– *Bach muzsikáját meghatározta a lutheri teológia.*

– Olyan szorososan tartoznak egybe, hogy az egyik érthetetlen a másik nélkül. A bachi életmű gerince az oratóriumok mellett a kétszáz ránk maradt egyházi kantáta, amelyek voltaképpen zenei igehirdetések. A kantátazenés istentiszteleteken a művek eredeti helyükön szólnak meg, beteljesítve legfőbb feladatukat: a vasárnapi ige zenei értelmezését és magyarázatát.

– *Mi hallható a mostani, immár 23. budapesti Bach-héten?*

– Június 4-én, hétfőn a *Lutheránia ének- és zenekar* nyitotta meg a

rendezvénysorozatot. Kedden, 5-én a német *Annie Laflamme* barokk fuvolista vendégszerepelt *Dobozó Borbála* csembalóművésszel. Mindketten évek óta együtt tanítanak Franciaországban, innen a kivételes kamarazenei érzékenység.

6-án, szerdán *Baráti Kristóf*ot hallhatjuk, a világhírű, fiatal hegedűművész; 7-én, csütörtökön kedves tanítványom, *Balaton Sándor* pécsi orgonaművész lép fel. 8-án, pénteken *Kovács Péter*t halljuk, aki nemrégiben nyerte meg a türingiai Bach–Liszt orgonaversenyt. 9-én, szombaton *Várdai István* világhírű cellista a d-moll és a D-dúr szvitet adja elő. Befejezésül 10-én újból a Lutheránia énekkar szerepel a *Weiner–Szász Kamaraszimfonikusok* kíséretével. Szólistáink lesznek: *Zádori Mária* (szoprán), *Bakos Kornélia* (alt), *Megyesi Zoltán* (tenor), *Jekl László* (basszus), illetve *Dobozó Borbála* (orgona).

– *Bachnak Ön az egyik legjobb hazai ismerője. Hogyan látja a zeneológiát?*

– Bach zenéjének legrejtettebb és egyben legdrágább kincse Jézus Krisztus jelenléte. A Krisztushoz vezető utat Bach számára a lutheri tanításhoz való tántoríthatatlan ragaszkodás – mely az évek során egyéni, személyes felismerésévé vált – nyitotta meg. *Luther* és *Johann Sebastian Bach* életműve a krisztusi evangélium kegyelmében született, és innen nyeri ragyogó fényességét, innen támad fel erővel. Ahogyan *Pilinszky János* írja: „Valójában nem Bach teremtő ereje rendít meg, hanem az az erő, amely a Teremtővel való mély szövetségéből árad.”

■ FFL

FOTÓ: KALOCSAI RICHARD – A FELVÉTELEK A BACH-HÉT HÉTFŐI NYITÓKONCERTJÉN KÉSZÜLTEK (FENT JOBBRA: KAMP SALAMON)

► A Magyar Ökumenikus Segélyszervezet (MÖSZ) május 30-án tartotta évi rendes közgyűlését Országos Szociális és Továbbképző Központjában, Budapest XXIII. kerületében. A rendezvényen részt vettek az alapítói egyszáz vezetői, a szervezet pártoló tagjai, illetve vezetői, munkatársai. A közgyűlés keretében elhangzott az éves pénzügyi beszámoló és a zárszámadás, továbbá az elmúlt év munkájának értékelése mellett a jövőbeli tervekről is beszámolt **Lehel László evangélikus lelkész, a szervezet elnök-igazgatója. A közgyűlés levezető elnöke Bölcskei Gusztáv püspök, a Magyarországi Református Egyház Zsinatának lelkes elnöke volt.**

Lehel László kiemelten szólt a szervezet 2011-ben végzett hazai szociális és fejlesztő munkájáról, annak újragondolásáról, a szakmai alapelvek újrafogalmazásáról. Hangsúlyozta, hogy a MÖSZ reintegrációs főcélú munkájának alapja a segélyezettek együttműködése, a fejlesztő folyamatba történő bevonásuk. Ehhez az intézményi struktúra ad keretet, s ezt rendre új modell- és fejlesztő programok egészítik, teljesítik ki, ahogyan 2011-ben is több ilyen projekt futott. Eredményesen működtek tovább a munkaerő-piaci támogató projektek, és zajlott a hajléktalanok és a szenvedélybetegek, illetve a hazánkba érkező menekültek támogatása is. 2011-ben a szervezet Budapesten segélyközpontot hozott létre, amely fogadja az ország minden pontjáról

Új megközelítések, nyugodt dinamikával fejlődő segélyezés

Megtartotta idei közgyűlését a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet

érkező kéréseket és felajánlásokat. A hazai szociális területen végzett munkát illetően a jövőbeli tervek között – egyebek mellett – a szakmai együttműködés erősítését, új projektek beindítását, az intézmények lehetséges rekonstrukcióját említette.

Az elnök-igazgató beszámolt az ökumenikus segélyszervezet nemzetközi humanitárius fejlesztési eredményeiről is. Afganisztán, Etiópia, Haiti, Líbia és Japán mellett a szervezet nagy figyelmet fordít erdélyi és kárpátaljai tevékenységeire is. Az utóbbi keretében például jelenleg egy kétéves, félmillió eurós ukrán–magyar munkaerőpiac-fejlesztési projekt is fut.

A segélyszervezet hazai humanitárius munkája többek között a tavalyi vörösiszap-katasztrófa károsultjainak további, fokozott támogatását, az előző évi árvíz utáni fejlesztési projekteket, illetve a kisebb-nagyobb viharok utáni segítségnyújtást is magában foglalta 2011-ben.

A szervezet vezetője elmondta, hogy több minisztériummal is folyamatosan együttműködnek. Projektjeik finanszírozásában segítséget kapnak nemzetközi partnereiktől, s uniós pályázati lehetőségekkel is élnek.

Lehel László szólt arról is, hogy a MÖSZ 2011-ben jubileumi közgyűlés keretében ünnepelte fennállásának huszadik évfordulóját, melyre a pro-

minens hazai és külföldi vendégek mellett a segélyszervezet volt és jelenlegi munkatársait is meghívták. Itt mutatták be a szervezet két évtized után megújult logóját is. A kinyújtott kezét és egyben egy angyalt is megjelenítő új jelkép egyszerűen és letisztultan fejezi ki mindazt a karitatív tevékenységet, amelyet a MÖSZ az elmúlt két évtizedben végzett, s a jövőben is végez.

A támogatásokat illetően Lehel László hangsúlyozta: mára elérték, hogy a különböző természeti katasztrófáknál fel-feltűnő és adományozó cégek mellett egyre több nagyvállalat veszi ki a részét a szervezet hétköznapi munkájának folyamatos és nagymértékű támogatásából is. Emellett egyre több önkéntes is jelentkezik, az ő tevékenységük

Gáncs Péter, Bölcskei Gusztáv, Lehel László és Szent-Iványi Ilona

2011-ben több nagyszabású adománygyűjtő kampányt hirdetett a szervezet (japán cunami, afrikai szárazság, adventi adománygyűjtés), s idén is több hasonló jellegű felhívást terveznek.

koordinálására, az önkéntes munka szervezésére és lebonyolítására külön figyelmet fordít a MÖSZ.

Lehel László beszámolója végén köszönetet mondott minden magánadományozónak, vállalkozásnak,

az alapítóknak, az önkénteseknek és a segélyszervezet munkatársainak.

Bölcskei püspök a jelentést követően kiemelte: fontos, hogy a jelenlegi magyarországi szociális rendszer komoly átalakulását az ökumenikus segélyszervezet húszéves tapasztalataival, teljesítményével, érdekérvényesítő képességével, „nyugodt dinamikájával”, korrektek és elvű hozzáállásával és kiértelmezésével segítse, például a törvényt módosításokra benyújtott javaslataiban.

Szemerei Zoltán, a felügyelőbizottság evangélikus tagja elmondta, hogy az ökumenikus segélyszervezet 2011-ben 1,687 milliárd forint bevétellel rendelkezett, melyből 1,257 milliárd forintot költött karitatív tevékenységének finanszírozására, illetve 429 millió forint elhatárolt céltámogatás és alap került át a 2012. évre.

Dr. Eperjesi Ferenc, a KPMG Hungaria Kft. jelen lévő képviselője jelentésében leszögezte: az ökumenikus segélyszervezet közhasznú egyszerűített éves beszámolója megbízható és valós képet ad vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről.

A szervezet alapítványának kuratóriumi elnöke, Dr. Harmati Béla nyugalmazott evangélikus püspök beszámolt az alapítvány 2011. évi tevékenységéről. Ennek legfőbb feladata idén is az volt, hogy támogassa a MÖSZ munkáját. Elmondta, hogy a kuratórium 2012. telén az adventi–karácsonyi adománygyűjtéshez szeretne hozzájárulni különféle formákban.

A közgyűlést Bölcskei püspök szavai zárták, aki arra emlékeztetett, hogy az elvégzett munkáért Isten iránti hálaadással is tartozunk.

► Forrás: MÖSZ

HIRDETÉS

Meghívó ökumenikus orgonakurzusokra

A Magyar Egyházzenei Társaság, az Evangélikus Kántorképző Intézet és a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Egyházzene Tanszéke augusztus 21. és 24. között ökumenikus orgonakurzusokat szervez. Augusztus 21–25. között megrendezzük az evangélikus kántorok továbbképző tanfolyamát is. Helyszín: Kántorképző Intézet, 2151 Fót, Berda József u. 3. **Jelentkezési határidő: július 31.** Részletes információk és jelentkezési lap: kantorkepzoz.lutheran.hu.

1. **kurzus:** augusztus 21–22. Intonációs kurzus *Fekete Anikó* vezetésével. Kipróbálhatjuk az intonációkészítés módjait az egyszerű formáktól az összetett megoldásokig.
2. **kurzus:** augusztus 23–24. Repertoár bővítő kurzus *Enyedi Pál* és *Bódis Tamás* vezetésével. Könnyű barokk orgonaművek megismerése, stílushű előadása.
3. **kurzus:** augusztus 22. Improvizációs kurzus *Fassang László* vezetésével.

Bence Lajos és a Muravidéki nótázók (SLO), Catch Pop-String Strong (A), Énekmondó, Ferenczi György és a Rackajam, Gryllus Dániel, Gryllus Vilmos, Kaláka, Kátai Zoltán, Misztrál, Nyeső Mari, Rátóti Zoltán

Fővédnök Balog Zoltán miniszter, Emberi Erőforrások Minisztériuma

információ:

www.kalakazenebolt.hu
www.magyarfold-falu.hu
www.kalaka.hu

A fatemplom ünnepe
2012. június 15–17.
Magyarföld

Jegyek kaphatók a helyszínen, valamint elővételben kedvezményes áron a **Kaláka Zeneboltban** (1052 Budapest Bárczy I. u. 10., tel: 1-267-5331) és online: www.kalakazenebolt.hu

Csak az elnök új...

Bajor diakóniai delegáció látogatása egyházunknál

► **Pünkösdi ünnepének hetében tett látogatást Budapesten a bajor diakóniai egyesület nemrég megválasztott új elnöke, Michael Bammessel. A látogatás jelzésértékű volt, hiszen az elnök első hivatalos külföldi útja vezetett Magyarországra. Ez a kétoldalú diakóniai kapcsolatok és a két egyház között gyümölcsözően működő partnerség elismerését is jelenti.**

Bammessel elnök – kíséretében *Birgit Löwével*, a bajor evangélikus diakónia vezetőségének tagjával – látogatása első napján *Gáncs Péterrel* találkozott. Az elnök-püspökkel folytatott eszmecsere az egyházunk iskolarendszerének sajátosságairól esett szó. A vendégek ezután budapesti séta keretében ismerkedtek *Sztehlo Gábor* és *Raoul Wallenberg* életével, a két embermentő emléket őrző köztéri alkotásokkal.

A bajor delegációt *Gregersen-Labossa György* lelkész, a Magyarországi Evangélikus Egyház (MEE) Diakóniai Bizottságának elnöke kísérte a két és fél napon át. Az egyházunk szeretetszolgálatát felügyelő testület elnöke széles körű tájékoztatást adott diakóniánkról, egyházi életünkről, szociális és társadalmi helyzetünkről és a diakónia ökumenikus dimenzióiról.

A vendégek intenzív és informatív beszélgetést folytattak *dr. Fabiny Tamás* diakóniáért felelős püspökkel is,

tárgyilag tájékoztatást kapva tőle a magyarországi politikai helyzetről. Német vendégeink számára az eszmecsere remélhetőleg árnyalta a hazai politikai folyamatokról az utóbbi időben – jórészt a német médiában – festett, erősen egyoldalú, hamis képet.

A szerdai napon a delegáció a Sarepta Budai Evangélikus Szeretetotthonba látogatott. Itt *Sztojanovics András* intézményvezető lelkész adott tájékoztatást az otthon életéről és a közeljövő nagyszabású fejlesztéseiről. E megbeszélés célja az volt, hogy vendégeink még inkább megismerjék a magyarországi evangélikus diakónia sajátosságait és kihívásait.

Délután ünnepi istentiszteletre került sor a Budahegyvidéki Evangélikus Egyházközség templomában.

képzési modellt szintén a bajor diakónia segítségével honosítottuk meg egyházunkban.

Az istentiszteleten Michael Bammessel hirdette Isten szent ígését a pünkösdi Lélek erejéről, amelyre a diakóniának elengedhetetlen szüksége van. A liturgiát *Fabiny püspök* vezette, és intézményeink dolgozói szolgáltak felolvasással és imádsággal. Az istentisztelet keretében – ahogyan minden diakóniai istentiszteleten – az úrvacsorai közösségben is részesülhettek a gyülekezet tagjai. Az alkalmat *dr. Ecsedi Zsuzsanna* egyházzenei vezető szép orgonajátékja és éneke tette ünnepélyesebbé.

Csütörtökön a delegáció a Sztehlo Gábor Evangélikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnáziumba látogatott. *Kákay István*, egyházunk országos irodájának igazgatója és az iskola vezetője széles körű tájékoztatást adott az intézmény életéről, illetve arról a diakóniai képzési modulról, amelyet az iskolában *Buda Annamária* diakóniai osztályvezető irányításával próbáltak ki ebben a tanévben.

Elutazása előtt a delegáció összegző megbeszélést folytatott *Gregersen-Labossa György* diakóniai bizottsági elnökkel és Buda Annamária osztályvezetővel. Egyetértéssel nyugtázták az együttműködés fontosságát, és kinyilvánították, hogy további területeket keresnek, ahol az együttműködés és a fraternitás erősödhet.

► G. L. GY.

Michael Bammessel a diakónusképző egyik végzősének gratulál

REMÉNY A REMÉNYTELENSÉGBEN

► Jöhet-e valami jó Amerikából? A Reménység fesztivál első estéjén, június elsején több mint tizenkétezer résztvevő hallhatta a kérdést. A szervezők a Papp László Budapest Sportarénát jelölték ki a fesztivál helyszínül, de az érdeklődés akkora volt, hogy meg kellett nyitni a SYMA Rendezvény- és Kongresszusi Központ „B” csarnokát is, ahol az érdeklődők kivetítőkön követhették az eseményeket. Az összesen három-estés evangélikai központi reménység üzenete állt, melyet magyar és külföldi zenészek, énekesek tolmácsoltak, mindenekelőtt pedig Franklin Graham evangélista, a világhírű prédikátor, Billy Graham negyedik gyermeke. Franklin – a Billy Graham Evangélikai Társaság és a Samaritánus Erzsébet-segély- és evangélikai szervezet elnök-vezérigazgatója – hosszú, négyéves előkészítő munka eredményeként jutott el újra Magyarországra.

Valami jó jött Amerikából...

Reménység fesztivál 2012

Az est házigazdájaként ismert televíziós személyiség köszöntötte az egybegyűlteket. Süveges Gergő újságíró, az MTVA műsorvezetőjének humort sem nélkülöző konferálása adott lendületet egy-egy „műsor-számnak”. Akár a fesztivál jelszava is lehetett volna köszönet: „A remény él – Krisztus él!”

A színpadkép lenyűgöző volt: ezertagú ökumenikus kórus és ötvenfős szimfonikus zenekar töltötte be a „hátrét”. (Az első este Almási Kornél és Bódiss Tamás vezényletével szólaltattak meg – hatalmas erővel – Isten dicsőítő zeneműveket.)

A szervezők úgy válogatták össze a fellépőket, hogy mind a fiatalabb, mind az idősebb generáció megszólítottak érezhesse magát, a klasszikus és a könnyűzene képviselői váltották egymást.

A baptista kötődésű, ám evangélikusokat is a tagjai között tudó Joy gospelkórust a virtuóz gitáros, Dennis Agajanian követte, majd Meláth Andrea Liszt-díjas operaénekesnő lépett színpadra, később pedig Pintér Béla és együttese. (A siket résztvevők számára jeltolmács közvetítette az üzenetet, még a zenei részek alatt is.)

A technikai szünetet (gyors rendezkedést a színpadon) a szervezők ötletesen, rövid „reklámspotok” kivetítésével hidalták át – Magyarország nevezetes épületei, jellegzetes tájai villantak fel a két hatalmas monitoron.

A Pál apostolt idéző Süveges Gergő testvérekhez hasonlította a hitremény-szeretet hármását: közülük a kisebbik, a remény hajtja előre a két nagyobbat... Igenis van remény, mondjuk el egymásnak – bátorított a műsorvezető.

Steinbach József református püspök imájának a Magyar Honvédség Légierő Zenekara „adott szárnyakat”, majd Sillye Jenő és barátai zenéltek a köszöntőbeszéd előtt.

A Magyarországi Baptista Egyház korábbi elnöke, dr. Mészáros Kálmán mindenekelőtt azért az összefogásért adott hálát, amely nélkül nem valósulhatott volna meg a fesztivál. Négy éve, amikor megkeresték a Billy Graham Evangélikai Társaságot, a szervezet azzal a feltétellel vállalkozott az evangélikai sorozatra, ha sikere érdekében Magyarország valamennyi felekezete kész együttműködni.

Nos, a baptista egyház kezdeményezésére nemcsak a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsának taggyűlései, hanem – a római katolikus egyháztól a Hit Gyülekezetiig bezárólag – lényegében valamennyi felekezet részt vállalt a feladatokról. A nem mellesleg Budapest főpolgár-

mesterének támogatásával létrejött rendezvényvel valóra vált, hogy „Krisztus parancsát teljesítve hirdessük együtt az evangélium üzenetét teljes egységben és szeretetben” – összegezte „a tudnivalókat” Mészáros Kálmán.

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia titkára II. János Pál pápa szolgálatkezdő szavait idézte, melyek a feltámadott Jézus szavai: „Ne féljétek!” A bátorítás mindig aktuális, ma talán jobban, mint más korokban – fogalmazott Mohos Gábor.

A reménység nem szégyenít meg – tolmácsolta bibliai szavakkal Tarlós István főpolgármester köszöntését Szent Tamás.

Az egész világ, benne Magyarország is rendkívüli gazdasági, társadalmi kihívásokkal néz szembe, így a mai időben különösen aktuális meghallani és megtartani az evangélium üzenetét. A főpolgármester helyettes imádságra buzdította az egybegyűlteket a fővárosért, Magyarországot.

Mintha a szervezők előre tudták volna, mi lesz a végszava a főpolgármester köszöntőjének – elhangzását követően nemzeti imádságunkat, Kölcsey Himnuszát zengte az egész csarnok...

Süveges Gergő, aki az est folyamán többször is megnevetette a jelenlevőket, különösen nagy derűtséget keltett felvetésével: „Nátánél azt kérdezte Jézustól, jöhet-e valami jó Názáretből. Valljuk meg, hogy olykor-olykor mi is megkérdezzük: jöhet-e valami jó Amerikából?... Jöhet. Már itt is van...”

Franklin Graham evangélikai formáció – a Signature Sound és a Tommy Coomes Band – vezette fel. (Az evangélista igehirdetését Varga György tolmácsolta.)

Prédikációjában Franklin Graham többször kitért az este nagy lehetőségére. Arra, amit sokan talán még sohasem tettek meg. „Ma behívhatod Jézust a szívedbe, életedbe” – hirdette.

Hogy miért is van erre szükség, arra bibliai és személyes példák, élettörténeteken keresztül világított rá.

Igehirdetésének alapigéjéül 2Kor 21. fejezetét, Manassé király történetét választotta. A tizenkét évesen trónra került uralkodó bűnbe esett, és népét is bűnbe, romlásba vitte. Idegen isteneket, bálványokat imádozott, Molok istennek saját fiát is feláldozta. Az emberölés egyébként sem volt idegen tőle, sok ártatlan vért ontott. Azt tette, amit Isten rossznak lát.

Eleven erővel magyarázta az igehirdető az Isten törvényeiről megfeledező, azokat talán átírni is ki-

váló 21. századi hallgatóságnak, hogy mi a bűn, és milyen következménye van.

Ne ölj, ne lopj, ne paráználkoddj, ne esküdj!...

Bálványimádás ma a sport, a divat, az autók imádata – sorolta. A lázadás következménye pedig a halál. Mindnyájan Isten törvényének megszegői vagyunk, amiért büntetés jár, halálos ítélet. Isten kegyelme azonban az örök élet lehetősége Jézus Krisztusban, aki átvállalta bűneink büntetését – fejtette ki az evangélista.

„Ma este nem azért állok itt, hogy vallásról beszéljek – mondta Franklin Graham –, mert semmilyen vallás nem tudja megváltani a lelket.” Aki azonban hajlandó elfogadni Jézust és az ő kereszthalálában felismerni megváltottságát, annak lehet személyes kapcsolata Istennel. Minden ember életében eljön a döntés pillanata.

Franklin Graham huszonkét évesen döntött Jézus követése mellett. Az édesapjával folytatott beszélgetés tudatosította benne, hogy nincsen középút: vagy elfogadja Jézust, vagy elutasítja.

„Manassé a börtönben gondolta végig az életét, és fordult meg, kért bocsánatot gonosz tettei miatt. És Isten helyreállította az életét, új életet kapott. Jézus az egyetlen, aki magára veheti bűneidet, hiszen soha senki más nem halt meg bűneid bocsánatáért. Jézus által Isten békességet ad, értelmet az életnek, örömet” – ezekkel a szavakkal biztatta a résztvevőket az ifjabb Graham arra, hogy menjenek előre a színpadhoz, ha szeretnének bűnbocsánatot vagy megerősítést bűneik bocsánatára. A csarnok megmozdult, és már az első estén is közel hétszáz ember ment előre...

A közös imádság után „tanácsadók” fogták közre a Jézus Krisztust személyes megváltójuknak elfogadókat. A hosszú távú cél ugyanis az, hogy a megszólítottak kapcsolatban maradjanak Jézussal, ezért az önkéntes segítők egy könyvecskét is átadtak nekik. Egészen pontosan János evangéliumát és négy hitmélyítő „leckét” tartalmazó füzetet.

A válaszadók adatait egy ügyvezető utógondozó kártyán rögzítették, hogy egy lakóhelyükhöz közeli gyülekezet tudjanak ajánlani számukra...

A Reménység fesztivál első estéjének több mint tizenkétezer résztvevőjét a Magyarországi Evangélikus Egyház elnök-püspöke, Gáncs Péter bocsátotta útjára záróimádsággal és áldással.

■ BALLA MÁRIA

Varga György és Franklin Graham

A második nap záróimádságát Fabiny Tamás evangélikus püspök mondta

Ezertagú kórus és ötvenfős szimfonikus zenekar

Papp János baptista egyházelnök magyar nyelvű Bibliát nyújt át Grahamnek

REMÉNY A REMÉNYTELENSÉG

Hé, Franklin!

„Hé, Franklin, ezt mért így kellett?!” – dobná vissza a labdát e sorok írója *Franklin Graham*nek, jellegzetes stílusát is imitálva, első arénai beszédének hatására. Franklin „most vagy soha” alapon (mintha ehhez egy kívrülől jövő erőre lenne szükség) szólított fel bűnbánatra, megtérésre. Természetellenesen fehér fogain megcsillant a reflektorfény, ahogy minden melegséget nélkülöző hangon a mikrofonba kiáltotta: „Voltak már párzna gondolataid? – Akkor bűnös vagy!”

A választott bibliai passzus Manassének, a gonosz júdai királynak a története volt, aki sok szörnyű, gyilkos cselekedet után tért meg őseihez. Az átlagember viszont nem ilyesféle problémákkal küszködik, hanem maga háza táján, a mindennapjaiban, apró-cseprő dolgaiban szeretne rendet tenni. Ehhez – véleményem szerint – megértő szeretetre, terelgetésre van szüksége, nem fenékre rúgásra! Aki reménységért megy valahová, azt nem szúrós tekintettel, mogyorófpálcával kell fogadni.

A Graham-performansz hatására e cikk elkövetője nem tért meg. Ez persze nem azt jelenti, hogy nem örül együtt azon erősebb idegzetű testvéreivel, akik viszont képesek voltak odaajulni a színpadhoz...

■ NYIKITA (Teljes név és cím a szerkesztőségben)

A közönséggel szemben az ezerfős kórus és a szimfonikus zenekar

Bolyki Brothers

Huntley Brown zongorázik

Dennis Agajanian

Signature Sound

Sillye Jenő

Meláth Andrea

Szemerédi Bernadett

Völgyessy Szomor Fanni

Reményt vesztés

Már hetek óta imádkoztam érte, de valahogy mégsem mertem meghívni *Franklin Graham* evangélikációjára. Ezért örültem különösen, amikor egészen váratlanul – más okból – ő keresett meg...

Pénteken este elsőként foglaltuk el a helyünket az arénában, és gondolatainkba merülve figyeltük, hogyan telnek meg körülöttünk a széksorok. „Ugye te nem hívtál volna fel, ha én nem telefonálok?” – szegeztem neked a kérdést csak úgy hirtelen. Mielőtt válaszoltam volna, egy gyors fohászt mondtam magamban: „Uram, segíts, hogy megértsem!” „Így igaz, nem én hívtalak – válaszoltam –, most téged *valaki más* keres.” Csak bólintott, s mintha halkán hozzátette volna: „Stimmel!”

Hónapok óta nem beszéltem vele, de régi ismerősök lévén tudtam élete sok kudarcáról, bűnéről. Azt is éreztem, mennyire vágyik a belső békességre. Viszont már többször tapasztaltam, hogy vele bizony csínján kell bánni. Ha észrevette olykor, hogy térítgetem, mindig cinikusan hátrított. Most azonban nyugodt voltam, hiszen kipróbált evangélikátor „karmai közé” ereszthetem. S érzékelhetően ma ő is újra nyitott volt rá, hogy hallja az evangéliumot.

A zene magával ragadta. Az egyik magyar együttesnél jegyezte meg csupán, hogy hagyjuk a feketékre a gospeleneklést. Nekik hangjuk is van hozzá. Franklin Graham ígérhetésekor azonban – éreztem – feszengeni kezdett. A prédikátor éppen azt a kérdést tette fel, hogyan állsz majd Isten színe elé az utolsó napon, az ítéletkor, amikor rápillantottam az arcára. Szeme gúnyosan villant meg.

Hirtelen a Luther-film egyik jelenete hasított belém: *Tetzel János* áll az emelvényen, kezében a poklot ábrázoló festménnyel, és dörgedelmes szavakkal riogatja a sikoltozó tömeget. Végtelen szomorúság vett erőt rajtam, mert világossá vált számomra: Franklin Graham szavai lepattanának ismerősöm szívére. Nem csupán azért, mert a szimpla panelekből összeállított ígérdelemmel nem ragadhatta meg egy tudományos életben mozgó ember értelmét, hanem – és főleg azért – mert ítélkezés és hangos szó helyett éppen a szelíd hang, Isten érdemtelenül ránk áradó szeretetének megszegényítő üzenete tudta volna térdre kényszeríteni cinikus lényét.

Amikor Franklin Graham hívására megindult a „megtérők” áradata a pódium felé, gúnyosan megjegyezte: „Nem is tudtam, hogy a hívők ennyire bűnösök.” Hiába magyaráztam, hogy az előremenők fele segítő, és hogy mások is elhívták hitetlen barátait... ő az egészet hitetlen teatralitásnak érezte.

„Ugye nem azzal a szándékkal hívtál meg, hogy majd én is kimegyek?” – kérdezte gúnyosan. Hangjából szavaira rácáfolva furcsa csalódottság is áradt. Mintha ő is szeretett volna változtatni az életén. Ez az este mégis kihagyott lehetőség maradt.

Késő este még küldtem neki a mobiljára egy üzenetet nem titkolt kétértelműséggel: „Hazaértem, remélem, lassan te is »hazaérsz«.” Perceken belül érkezett a válasz: „Megvagyok biz én is. Éppen megyek aludni. ... Bűnösen.”

■ ERZSÉBET

(Teljes név és cím a szerkesztőségben)

BEN – REMÉNYSÉG FESZTIVÁL

Tanácsadó voltam...

Amikor megláttam a hirdetést, hogy lehet jelentkezni tanácsadói szolgálatra, elgondolkoztam. Forgattam magamban, imádkoztam vezetésért. Végül úgy döntöttem, hogy lesz, ami lesz, jelentkezem.

Ezután eltelt pár hét, majd jött az értesítés a gyülekezeti felkészítő alkalomról. Kíváncsian vártam, hogy mit fognak mondani. Nagyon tömör két óra volt, de mivel jegyzeteltem, nem maradt nyom nélkül.

És eljött a várva várt hétvége, a háromnapos Reménység fesztivál.

A mi „felügyelőnk” egy baptista lelképásztor volt. Vezetésével kerestük meg a 13-as szektor. Itt újból kaptunk egy rövid eligazítást és egy „tanácsadói csomagot”. A koncertek után jött Franklin Graham, és amikor befejezte döbbenetes prédikációját, előrehívta az embereket. Felügyelőnk rendelt hozzá bennünket a levonuló emberekhez. De annyian jöttek, hogy egy idő után már csak beálltunk a sorba, és mentünk mi is előre.

Ott állni a tömegben felemelő érzés. A tudat, hogy sok százan most fogják átadni életüket Jézusnak, leírhatatlan. Az életátadó imádság után kezdődött az, amiért mi, tanácsadók ott voltunk.

Én egy fiatal, jegyben járó párt „kaptam”. Kiderült, hogy már szombat este is itt voltak, de akkor még döntés nélkül mentek haza. Ám a pár hölgy tagja „kísírta”, hogy visszajöjjenek vasárnap este is. És ekkor már meghozták a döntést. Az a tudat, hogy én vagyok az első ember, akivel „új” életükben beszélnek, hát – mit mondjak – eléggé térdremegtető volt. A felkészítésnek és a sok imádságnak köszönhetően azért tudtam velük beszélgetni, tudtam őket egy közeli gyülekezetükhöz tanácsolni. Az egész „tanácsadás” nem volt több tíz percnél.

Amikor végeztünk, és elmentek, még körbejártam. Jó volt látni a sok embert, akik figyelmesen hallgatnak, imádkoznak, sírnak.

Hazaérve nagyon fáradtnak éreztem magam. De amit átéltem, és az a tudat, hogy ennyien vágyanak megismerni Jézust, ennyien vágnak valami többre, új erővel tölt majd el minden reggel.

■ ZOLTÁN
(Teljes név és cím a szerkesztőségben)

A színpad előtt – a hívást elfogadó és a tanácsadó

„...ahol az Úrnak lelke, ott a szabadság” – váci fogvatartottak

Meghallásra nyitottan

Ami engem nagyon megérintett, az a siketeknek szóló jeltolmácsolás volt. Jól láttam, mert pont előttünk voltak a küzdőtérén. Még most is könnyek szöknek a szemembe, ahogy rá gondolok. A jeltolmács hölgyek szinte eltáncolták a dicsőítő számokat. Néhányan a siketek közül velük együtt táncolták, ugyanazokkal a jelekkel. Akkor döbbsentem rá, hogy ők most énekelnek.

Nagyszerű, felemelő érzés volt látni, hogy az Urat tényleg minden nyelven lehet dicsérni!

■ DÉNES (Teljes név és cím a szerkesztőségben)
(A fesztiválózó siketekkel készült interjúnkat lapunk egy későbbi számában közöljük.)

Tiszta Amerika!

► A Reménység fesztivál második estéjének programja leginkább a serdülőknek és a fiatal felnőtteknek szól, mint ahogyan az evangélium is egy e korosztálynak választott ige alapján hirdettetett. Aki ismeri az amerikai déli baptisták lelki dolgokhoz való hozzáállását, nem csodálódott. Franklin Graham, a Billy Graham Evangélikációs Társaság elnöke nem tévovázott kimondani, hogy a bűn elválaszt Istentől. S bár sokan úgy vélhették, hogy testvérünk a pokollal fenyeget, az Észak-Karolinában élő evangélista csupán hitünk alapvető tanítását tárta elénk: Jézus nélkül elveszünk!

A bőséges és színvonalas program nem csupán a zenei stílusok tekintetében volt változatos, de a résztvevők felekezeti sokszínűségében is. Ahogy ez az alábbi felsorolásból is kitűnik, mi, keresztények sokféleségünk ellenére is tudunk – ha akarunk – együtt munkálkodni az Úrban.

A zenei szolgálatban evangélikus egyházunkat a Szélrózsza Band és Völgyessy Szomor Fanni képviselte. Csiszér László katolikus, Dennis Agajanian, Huntley Brown és a Casting Crowns tagjai baptisták. A Dobner Ilés Projekt a Golgota-gyülekezetéhez köthető, ám sem a Tommy Coomes Band, sem a Parachute Band nem kötődik igazán egyetlen felekezethez (előbbi vegyes kötődésű, utóbbi egy felekezetektől független új-zélandi keresztény konferencia, a Parachute Festival zenekaraként alakult).

Az est házigazdája Széles Csongor, a Debrecen-Nagytemplomi Református Egyházközség beosztott lelképásztorja volt. Okkal hatott meg sokakat a különböző felekezetekhez tartozó váci fogvatartottak hiteles bizonyágtétele. Ők azok, akik igazán tudják, hogy a bűnnek van következménye. Ezért is bátorító, amit mondtak: még a rácsok mögött is elérhet valakit a szabadság üzenete.

A szombati alkalmat keretbe foglalta Mézes László szabadkeresztény lelképásztor és Fabiny Tamás evangélikus püspök rövid imádsága és áldása.

A fesztivál igehirdetője, a számos amerikai elnök lelkigondozójaként is elhíresült, 93 éves Billy Graham fia, Franklin Graham másodszer járt hazánkban. Érdekes, hogy apa és negyedik fia egyaránt becenevét használja teljes neve helyett, és hogy – leszámítva generációjuk jelölését – hivatalos nevük megegyezik (William Franklin Graham Jr. és William Franklin Graham III.).

Természetesen a Reménység fesztivál szombati – „farmernapjának”

– csúcspontja is az igehirdetés volt. William Franklin Graham III. ezúttal Lukács evangéliuma alapján prédikálta a tékozló fiú példázatát. Nem cifrázta. Egy-két példával utalt arra – Róm 3,23 alapján –, hogy „mindenki vétkezett, és híjával van az Isten dicsőségének”. A bűn elszakít Istentől, de van kegyelem, van lehetőség Jézushoz jönni, mert ő életét adta váltságul értünk és miatunk. Tisztán és érthetően közölte a hallgatósággal az evangélium lényegét. Ezt néhányan talán keménynek tartották, de mindenképpen hatásos volt.

Közel ezren gondolták úgy, hogy a hívásnak engedelmességre előre-mennek a pódiumhoz.

A színpad előtti részen – mint minden alkalommal – tanácsadással és egy János evangéliumát tartalmazó kis könyvecskével várták őket a jól szervezett segítők. (A színpadról Révész Árpád nyugat-dunántúli regionális baptista lelképásztor, evangélista koordinálta a tanácsadók munkáját.)

És igen, a külsőségeket tekintve tiszta Amerika volt az egész! Mert nyers volt és profi. Egyszerű és könnyen érthető.

Az amerikai déli baptista kultúra és habitus meghatározta a rendezvény légkörét – kicsit (három estére) a Papp László Budapest Sportaréna lett a mi Amerikánk.

De miért is lett volna másmilyen? Négy évvel ezelőtt nem egy japán vagy etióp, hanem egy amerikai evangélikációs társaságot hívtak meg a szervezők. A szívekben azonban az új Jeruzsálem születhetett meg. Sokak léptek egy számukra új útra.

A kereszténységen belüli összefogással emberi lelkek menthették meg, és – miként Franklin Grahamtól is hallhattuk – a lelkünk felbecsülhetetlen érték.

■ KÁROLY GYÖRGY TAMÁS

Nélkülük nem lett volna fesztivál – néhányan a technikai személyzetből

REMÉNY A REMÉNYTELENSÉGBEN

Szélrózsa Band

Michael W. Smith

»...HOGY MINDNYÁJAN EGYEK LEGYENEK...
HOGY ELHIGGYE A VILÁG...«

36 175 résztvevő, 2727 válaszadás az evangéliumra

A Reménység fesztivál záró sajtónyilatkozata

A fesztivál zárónapján 12 400 ember előtt hangzott fel Magyarország legnagyobb kórusának az éneke. *Pataky Albert*, a Magyar Pünkösdi Egyház elnöke megvallotta imájában, hogy Jézus az igazi VIP-vendég az arénában, kérte őt, hogy legyen ő az Úr a záróestén is.

Amikor a világhírű, többszörös Grammy-díjas *Michael W. Smith* elkezdett énekelni, a közönség felállt. Isten előtt állt fel. Mintha mindenki ismerné a világsztár dalait. Szinte csak egy hangon szólalt meg az aréna. „Ő a győztes, hegyeket mozdít el. Ő meg tud menteni! Ő legyőzte a sirt!”

Süveges Gergő, az est házigazdája arról is beszélt, hogy ahol Isten lelke dolgozik, ott csodák történnek. Aztán megszólalt a kórus: „Az ő országának nem lesz majd vége, nem lesz majd vége... Halleluja!”

Mielőtt *Franklin Graham* a pulpitushoz lépett, *Papp János* baptista egyházelnök, a fesztiválbizottság elnöke köszönte meg a szervezőknek a munkát, az egységet, majd Franklin-

nek egy magyar nyelvű Bibliát nyújtott át, s megkérte, hogy imádkozzon továbbra is hazánkért. A záróestén az evangélista igehirdetésében arra helyezte a hangsúlyt, hogy Isten szemében az emberi lélek mennyire értékes. „Mert mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri is, de az ő lelkében kárt vall?” (Mt 16,26) – Avagy: micsoda váltásot adhat az ember az ő lelkéért?

A háromnapos esemény szervezésében több mint háromszáz magyarországi keresztény gyülekezet vállalt részt több ezer önkéntessel és a *Billy Graham Evangélizációs Társaság* közreműködésével. 278 busszal érkeztek vidékről és határainkon túlról a vendégek.

A fesztivál célja az volt, hogy a keresztény értékeken alapuló reménység üzenetét ossza meg a jelenlévőkkel (vallási, politikai hovatartozástól függetlenül és minden korosztállyal) a koncerteken és a jótékonyági akción keresztül.

■ BALI MÓNIKA

36 175 résztvevője volt a budapesti Reménység fesztiválnak június 1–3. között, a Papp László Budapest Sportarénában és a SYMA B csarnokban. 2727 ember reagált *Franklin Graham* prédikációja után a felhívásra, döntött úgy, hogy rendezi az életét Istennel. A válaszadók hatvan százalékának az életében ez volt az Isten felé megtett első lépés, hogy megbocsátást nyerjenek.

Legyünk készen a végső harcra!

Corrie ten Boom Menetrend című írásából komoly segítséget kaptam lelki életem megerősödéséhez, hogy készen legyek a naponkénti lelki harcok győztes megvívására. Különösen fontos ez most, amikor éléződik a harc Isten ellenségeivel szemben.

A szerző egy igére hívta fel figyelmemet: „...a mi Urunk Jézus Krisztus Istene, a dicsőség Atyja adja meg nektek a bölcsesség és a kinyilatkoztatás Lelkét, hogy megismerjétek őt; és világossítsa meg lelki szeméiteket, hogy meglássátok: milyen reménységre hívott el minket, milyen gazdag az ő örökségének dicsősége a szentek között, és milyen mérhetetlenül nagy az ő hatalma rajtunk, hívőkön.” (Ef 1,17–19)

Az ateizmus terjed, Isten országa pedig épül tovább. Élesen vetődik fel: Krisztus vagy antikrisztus? Senki sem szolgálhat két urat. Vagy az egyik, vagy a másik. Naponként kell megvívunk harcainkat a sátán erőivel. Nagy vigasztalást jelent, hogy Isten nekünk megmutatta a világgal kapcsolatos terveit. Erőt és biztosságot jelent számunkra, hogy mi ismerjük a jövőt.

„Mert úgy tetszett neki, hogy megismertesse velünk az ő akaratának titkát, amelyet kijelentett őbenne az idők teljességének arról a rendjéről, hogy a Krisztusban egybefoglal mindeneket, azt is, ami a mennyben, azt is, ami a földön van. Őbenne letünk örököséiv is, mivel eleve elrendeltettük erre annak kijelentett végzése szerint, aki mindent saját akaratára és elhatározására szerint cselekszik, hogy dicsőségének magasztalására legyünk, mint akik előre reménykedünk a Krisztusban.” (Ef 1,9–11)

Az Istentől kapott túlaradó erő gazdagsága rendelkezésemre áll. Erre az erőre támaszkodhatom mindennapi harcaimban. Úgy kell felkészülnöm, hogy a végső harc nagyon nehéz lesz. De semmiben sem fogok segítséget szenvedni, ő gondoskodik lelki felfegyverzésemről.

A berlini evangélistakongresszuson Ozaó kínai püspök azt mondta, hogy Kínában ma az történik, ami valószínűleg az egész világot át fogja jár-

ni. Eljön az idő, amikor senki sem ad és vesz az antikrisztus jele nélkül (Jel 13,17). Arról is szólt, hogy az egyház nem készítette elő a keresztyéneket azokra a nehéz megpróbáltatásokra, amelyeket ma Kínában el kell szenvedniük.

„Mindent megtettünk – hangsúlyozta a püspök –, amit csak tehetünk. Adtunk evangéliumot, egyházi épületeket, ruhát és élelmet, ahol szegénység volt. Egyet nem tettünk meg: nem tanítottuk meg a keresztyéneket arra, hogyan adják tovább másoknak az evangéliumot. Most...

FOTO: KALOSAI RICHARD

gyakorlatilag nincs többé egyház Kínában. A láthatatlan egyház ugyan még létezik, de nagyon kevés keresztyén képes arra, hogy erősítse a másikat.”

Most a legfontosabb feladat – figyelmeztetett – felkészíteni Isten gyermekeit, megmutatni az erre az időre szükséges feladataikat, hogy megállhassanak az üldözés, elnyomás idején.

Vajon gyenge emberek felkészülhetnek-e? A válasz egyértelmű: az Úr mindent megad, amire a végső időkben szükségünk lesz. „Ellenben erőt kaptok, amikor eljön hozzátok a Szentlélek, és tanúim lesztek Jeruzsálemben, egész Júdeában és Samáriában, sőt egészen a föld végső határá-

ig.” (ApCsel 1,8) Igaz, ez az ígért az eklézsia (gyülekezet) létrejöttének idejére szólt, de ezek a szavak sohasem veszítettek erejükből, és mindekelőtt a végső harc idején lesznek erőforrássá Isten gyermekei számára, hogy győzelmes lehessen életük. Ez az erő valóság, mert a Szentlélek azt akarja, hogy betöltse a szívünket, mint ahogy a fény megtölti a nyitott szobát. Adjuk át magunkat a Szentlélek uralmának!

Elgondolkodtam. Vajon én készen állok-e erre az egyre erősödő harcra? Megvan-e hozzá a kellő lelki erőm?

Rendelkezem-e megfelelő lelki fegyverzetekkel? Felhívtam-e hívó testvéreim figyelmét, hogy küszöbön áll a végső harc? Tapasztaljuk-e, hogy a sátán mennyire rombolja országunkat, egyházunkat? Nem lehetünk tétlenek, fel kell vennünk a harcot a romboló erőkkel szemben. Aki közömbös e harccal szemben, az elárulja Isten országának ügyét.

Megértettem: ébresztenünk kell egyházunkat, nemzetünket, figyelmeztetnünk kell a veszélyekre, mert megmaradásunk függ attól, hogy ezt a harcot eredményesen vívjuk meg. Zúgjon azért ajkainkról az 52. Hallelujah-ének:

„Föl, barátim, drága Jézus / Zászlaja alatt! / Bátvan, bátran, segedelme / Diadalmat ad. / Bizzatok, mert Jézus eljön, / Ő a fővezér, / Zengje ajkunk: hozzád esdünk / Segedelemér.”

/// Lám a sátán serge talpon, / Szembe törni kész, / A legbátrabb harcosoknak / Bátorsága vész. / Bizzatok, mert Jézus eljön, / Ő a fővezér, / Zengje ajkunk: hozzád esdünk / Bátor szívekér! // Szóljon a kürt, fenn bologyon / A győzelmi jel, / Diadalmat Jézusunkért, / Néki győzni kell. / Bizzatok, mert Jézus eljön, / Ő a fővezér, / Zengje ajkunk: hozzád esdünk / Lelkünk üdvéért! // Harci zaj közt, nagy veszélyben / Mentőnk résen áll, / Bátorság! Ő áll segédül / Szívünk harcinál. // Bizzatok, mert Jézus eljön, / Ő a fővezér, / Zengjen ajkunk: hozzád esdünk / Győzedelemér!

Kedves Testvérem! Jöjj, és légy te is ott a győzelmi zászló alatt!

■ SZENCZI LÁSZLÓ

HETI ÚTRAVALÓ

Krisztus mondja: „Aki titeket hallgat, engem hallgat, és aki titeket elutasít, engem utasít el.” (Lk 10,16)

Szentháromság ünnepe után az első héten az Útmutató reggeli és heti igéiben az Úristen hívja az evangélikusokat is evangéliuma továbbadására; hitelt figyeljünk hívó szavára! „Hagyjad az Úrra a te utadat, bízzál benne, majd ő cselekszik.” (GyLK 700,5) „Áldott az Isten, a mi Urunk Jézus Krisztus Atyja, aki megáldott minket minden lelki áldással a Krisztusban.” (Ef 1,3) Az egyházi év „ünneptelen” félévében is öt ünnepeljünk minden vasárnap; aki Lázár feltámasztása előtt kijelentette magáról: „Én vagyok a feltámasztás és az élet, aki hisz énbennem, ha meghal is, él; és aki él, és hisz énbennem, az nem hal meg soha.” (Jn 11,25–26) S mivel ő nagyobb a zsidók atyjánál – „Bizony, bizony, mondom nektek, mielőtt Ábrahám lett volna: én vagyok” (Jn 8,58) –, ezért önkijelentése „felülírja” Ábrahámnak a választát, amelyet az a „névtelen” gazdagnak adott: „Ha Mózesre és a prófétákra nem hallgatnak, az sem győzi meg őket, ha valaki feltámad a halottak közül.” (Lk 16,31) A koldus Lázár örök sorsát nevének jelentése is jelzi: Isten segít! „Hiszen kegyelemből van üdvösségetek...” (lásd Ef 2,8–9) A szeretet apostola állítja: „Isten szeretet.” „Mi tehát azért szeretünk, mert ő előbb szeretett minket.” „Azt a parancsolatot is kaptuk tőle, hogy aki szereti Istent, szeresse a testvérét is.” (1Jn 4,16b.19.21) Az egyházi év második félidejének hétköznapi ezzel kezdődnek: Jézus el/kiküldi mindenkor tanítványait, mint bárányokat, a lélekmentés szolgálatára: gyógyítani s evangélizálni. S ebben a munkában azonosítja magát velük, heti igénk szerint: „...aki engem elutasít, az azt utasítja el, aki elküldött engem.” (Lk 10,16) Ezen íge kapcsán írja Luther: „A próféták s apostolok szavában Isten beszél hozzánk. Teljes bizonyossággal állítjuk, hogy az igében Isten működik, és az igehirdetés Isten módja és szerszáma önmaga megismertetésére!” Am akik megtérnek a hívó szóra, az ítéletkor részük lesz az öröklétre történő feltámasztás. „És amint viseltük a földnek a képét, úgy fogjuk viselni a mennynek a képét is.” (1Kor 15,49) Fontos Pálnak, hogy úgy szolgáljon, „mint akik nem az embereknek akarnak tetszeni, hanem a szívünket vizsgáló Istennek”. Ezért önfeláldozóan „hirdettük nektek az Isten evangéliumát” (1Thessz 2,4.9). Péter küldetése is ugyannerre szól: „Legeltesd az én bárányaimat!” „Őrizd az én juhaimat!” „Legeltesd az én juhaimat!” Am e megbízás teljesítésének mindenkor előfeltétele: „Kövess engem!” S ilyen vallomás: „Uram, te mindent tudsz; te tudod, hogy szeretlek téged.” (Jn 21,15–19) Jézus e kijelentése és azonos kérése is követőinek szól: „Én pedig olyan vagyok közöttetek, mint aki szolgál”; „aki vezet, olyan legyen, mint aki szolgál.” (Lk 22,27.26) Pál fogsága az evangélium terjedését szolgálja: „Mert miről van szó? Egyedül arról, hogy Krisztust hirdetik, és én ennek örülök.” (Fil 1,18a) Jézus: az élő Ige! „Te örök evangéliom, / Te légy vezérem utamon!” (EÉ 287,4)

■ GARAI ANDRÁS

KAROLY GYÖRGY TAMÁS FELVÉTELE

Budavári evangélikus fesztivál

Éljetek szeretetben! (Ef 5,2)

Június 10., vasárnap – Program

9.00: Istentisztelet

11.00: Tanérváró istentisztelet

Közös ebéd, amelyre előzetesen jelentkezni kell a lakászi hivatalban

A szabadtéri színpadon:

14.30: Néptáncbemutató

15.30: Gyermek éneke és a hitoktatók köszöntése

16.00: Lábíta Színház – Csernyik Szende mesél kicsiknek és nagyoknak

17.00: A Schütz kórus műsora

17.30: Budavári gospelkórus

18.00: Szabadtéri igehirdetés

18.30: a M.Is.K.A. együttes szolgálata

Gyermekeknek kézműves-foglalkozás és játszóház Kávéház – beszélgetősarok

Jótekonysági kirakodóvásár – borkóstolás – könyvek Bemutatkozik a Holló Műhely, a Fébé Kht., a Mevisz-Bárka, a Family magazin és a Jásdi Pince Kft. (Csopak)

Mindenkit szeretettel várunk!

Elérhetőségek: Budavári Evangélikus Egyházközség, 1014 Budapest, Táncsics Mihály u. 28. Tel.: 1/356-9736; e-mail: budavar@lutheran.hu.

HIRDETÉS

DIGITALSTAND

www.digitalstand.hu

Olvassa az Evangélikus Élet digitális változatát!

Válogasson az első magyar platformfüggetlen online újságstand kínálatából, olvasson számítógépen, táblagépen vagy okostelefonon!

www.digitalstand.hu

Csatlakozzon hozzánk a Facebookon is!

NAPPOS OLDAL

Szerkesztette: BODA ZSUZSA

Erdei sikló

Akár másfél méter hosszúra is nőhet, hátának és oldalának a színe a világos olajzöldtől a sötétbarnáig változik, hasoldala sárgás.

Méregfoga nincs, de ha valaki megfogja, persze harap.

Közép- és Dél-Európában honos, délen két méter hosszú is lehet. Hazánkban a középhegységek és a dombvidékek dús aljnövényzetű erdeiben mindenütt előfordul, de megtelepszik a szőlőhegyeken is. Gyakran láttam például a Badacsony hegy szőlőiben, a présház környékén.

Gyors mozgású, ügyesen kúszik, a fákon és bokrokon madárfészkek után kutat. Melegkedvelő, az erdőkben elsősorban a déli oldalakon találkozhatunk vele. Téli pihenője után május elején bújlik elő, és kezd vadászni. Főleg rágcsálókat fog, de madárfiókákat is rabol.

A badacsonyi szőlőben az egyik repkénnyel befuttatott ház oldalán egy falmélyedésben házi rozsdafar-

MESÉLNEK AZ ÁLLATOK

Hazánkban valamennyi hüllő védett, így a barátom sem bántotta ezt a falánk erdei siklót, de jó messzire elvitte, nehogy még egyszer a madarai közelébe tévedjen.

Az erdei sikló tojásokkal szaporodik, a nyár első felében a laza földbe vagy az avar alá rejtli őket. A kis kigyók általában szeptember elején

RAJZ: BUDAI TIBOR

kúpár fészkel. Nagybacska fiókák voltak, amikor a sikló a repkényen leereszkedve mind az ötöt elnyelte.

Egy másik viszont pórul járt madárfogás közben. Barátom a pomázi telkén madarakat gyűrűzött, és ehhez hívómadarat használt. A zöldike kalitkája egy gyümölcsfágon lógott, és amikor a barátom éppen etetni akarta, döbbenet látta, hogy a madár eltűnt, viszont egy erdei sikló van a rácsok között. A jókora kigyó bemászott a drótszálak között, elnyelte a zöldikét. Ettől úgy megdadt, hogy kibújni már nem tudott.

kelnek ki, néhány nap múlva megvedlenek, és ettől kezdve már vadásznak, önálló életet élnek. Téli pihenőjüket októberben kezdik meg.

■ SCHMIDT EGON

Kérdések

1. Mit gondolsz, hány tojása lehet az erdei siklónak?
2. Az erdei sikló a leghosszabb kigyó hazánkban?
3. Vajon megrágná a zsákmányát?

Válaszok: 1. 5-8; 2. nem, a haragos sikló 180 cm is lehet; 3. nem, egészben nyeli le.

Testvérek a Bibliában

► Mostani ötrészes sorozatunkban olyan testvérek történetét elevenítjük fel, akikről az *Ószövetségben* olvashatunk. Mindegyik részhez tartozik egy-egy feladat is. Ezek helyes megfejtéseit küldjétek el a sorozat végén összegyűjtve szerkesztőségünk címére (Evangélikus Élet szerkesztősége, 1085 Budapest, Üllői út 24.)! A borítékra írjátok rá: Gyermekvár.

4.

Mózes születésekor a fáraó nem nézte jó szemmel, hogy olyan sok zsidó él a birodalmában. Ezért szigorú törvényeket hozott: a zsidó bábáknak megparancsolta, hogy csak a lánygyermekeket hagyják életben. Emellett Isten kiválasztott népét rabszolgáskorban tartotta. A zsidóknak rossz körülmények között keményen kellett dolgozniuk. Minden lépésüket örök figyelték.

Amikor Mózes megszületett, édesanyja egy kosárban a Nílus folyó partján, a sás között rejtette el. Egy nap a fáraó lánya fürdés közben megtalálta. Megtetszett neki a baba, és elhatározta, a saját gyermekeként fogja felnevelni. Így került a fiúcska az egyiptomi birodalom uralkodójának a palotájába.

Felnőttként azonban megtudta, hogy ő is héber. Sőt később az Úr megmondta neki, hogy különleges feladatra választotta ki: neki kell a népet Isten segítségével Egyiptomból kivezetnie. Mózes nagyon megijedt a feladattól. Hiába próbált azonban kibújni alóla, az Úr nem hagyta. De azt megengedte neki, hogy magával vigye testvérét, Áront, aki szépen tudott beszélni.

A fáraó természetesen nem akarta elengedni a zsidó népet. Ezért Isten tíz csapással sújtotta az egyiptomiakat. Így akarta nekik megmutatni, hogy rajta kívül nincs más úr.

A tizedik csapás után a fáraó is megtört, így elengedte a zsidókat. De nem sokkal azután, hogy a zsidók elindultak, az egyiptomi uralkodó a ka-

GYERMEKVÁR

tonái élén a nyomukba eredt. Hiába. Isten szétnyitotta népe előtt a Vörös-tengert, így a zsidók száraz lábbal kelhettek át rajta, de az őket üldöző fáraó és csapata előtt újra összezáródtak a habok. Közülük senki sem maradt életben.

Mózes és Áron pedig továbbvezet- te a zsidókat az ígéret földje felé.

Az alábbi rajzon a tíz csapást láthatjátok. Mindegyikhez egy-egy betű is tartozik. A vonalak segítségével megtudhatjátok a csapások helyes sorrendjét. Ha a rajzok mellett található betűket beírjátok a megfelelő négyzetekbe, egy földrajzi nevet olvashattok össze, annak a fáraó a nevét, ahol az Úr Mózeszt megbízta a feladattal. Ezt a nevet küldjétek be!

RAJZ: JENES KATALIN

Holt kövek közt élő ige

Beszélgetés Benczúr László építésszel, az Északi Egyházkerület leköszönő felügyelőjével

► **Nehéz elérni. Még ma is sokat dolgozik, tervez, segít, utazik. És nehéz bejutni hozzá: a püspöki hivatal hatalmas vaskapuját kinyitni komoly férfierőt igényel. Törékeny alakja mögé építményeit képzelem: templomai szelíd tornyát, apró vörös téglás falait, ikerablakait. Tömör megfogalmazású külső és belső tereit, a táj megkívánta pontos formát. Benczúr László tervezőasztalán nagy és változatos életművet álmódott magának: autószalont, missziós otthont, templomot, ökumenikus központot, irodaházat... A Millenáris kiállítási épületét, a Megyeri híd építészeti munkáit sűrűn emlegetik, miként Ybl- és Csonka Pál-díját, Európa Nostra-díját, hogy néhányat említsek elismerései közül is. Világi munkája mellett tizenkét éven át volt a Magyarországi Evangélikus Egyház Északi Egyházkerületének felügyelője. Az építéssel mellett erről is kérdeztem: örömeiről és gondokról, most, hogy két cikluson át viselt megbízatása lejár.**

– Kelenföldön születtem, édesapám ott volt evangélikus vallásánál – kezdi az emlékezést. – Előtte ott szolgált Szántó nagyapám, aki fiatalon halt meg. Ordass Lajos későbbi püspök volt édesapám vezető lelkésze. Apám sok iskolában tanított, gyakorlatilag heti harminc-harmincöt órában.

Az első osztályt a Váli utcában végeztem, egy padban ültem Kende György akkori vezető lelkész fiával, aki később édesapámat követte Angyalföldön. Hétéves koromban költöztünk át az Üllői útra, mert apám a Luther Otthonnak lett az igazgatója. Sajnos az otthont elég gyorsan bezáratta az állam, így Dezséry László mellett lett püspöki titkár... Általános iskolai tanulmányaimat a Práter utcai, 1956-ban híressé vált iskolában fejeztem be, majd az Eötvös József Gimnáziumban érettségiztem.

– Mit érzékeltek az 1956-os forradalomból?

– A Kilián laktanyából a tisztek átjártak az iskolába, ők részesítettek bennünket honvédelmi oktatásban. Megtanultuk, hogyan kell Molotovkocktél csinálni, célba löni. Amikor a laktanyát szétlőtték, akkor az iskolába költözték át az életben maradtakat. Az épületet is sok találat érte, az udvaron még az év végén is a földszinti ablakok magasságáig állt a törmelék.

– Emlékszik a pillanatra, amikor elhatározta, hogy építész lesz?

– Édesanyám 1955-ben fiatalon meghalt, négy gyereket hagyva maga után. Elmondhatom, nem volt felhőtlen az ifjúságom, de édesapámtól, a nagyszüleimtől nagyon sok szeretetet kaptunk. Komolyabb lelki sérülések nélkül végeztük az ezeket a nehéz éveket.

Ami az építészettel, a családban ilyen példa nem volt előttem. Talán azt kell megemlítenem, hogy apám tanítványai között, mikor egyetemi lelkészként dolgozott, építészhallgatók is voltak. Később közülük neves tanárok, építészek kerültek ki. Elsősorban Nagy Elemérre gondolok, akit személyesen ismertem. Egyszer karácsonykor én vittem föl hozzájuk az ajándékot. Óriási rajzot láttam az asztalán, talán épp a Nemzeti Színház pályázatát készítette a feleségével. Rettenetesen megtetszett a tuspátrón, amivel töltötték a kihúzókat, ki is nyitottam, és a tus odacsöppent a lapra. Gyorsan ráhúztam valamit a foltra... Talán valahogy jóvá akartam tenni ezt a csínyit, így lettem építész...

– Milyen volt az akkori egyetem?

– Nem volt egyszerű bejutnom, lelkész apám miatt; az első alkalommal nem is vettek föl. Egy évig az Építéstudományi Intézetben dolgoztam segédmunkásként, így a következő évben már sikerült. Az akkori tanárok közül Reischl Antal nevét említem először, aki a lakóépület-terve-

zésnek volt a professzora. Kemény ember volt, sokat követelt. A legkomolyabb talán Pogány Frigyes volt, az építészettörténeti tanszék vezetője. Előadásai mindig telt ház előtt zajlottak, külső vendégek is látogatták őket. Színes órákat tartott kedvenc városairól: Rómáról, Firenzéről, Párizsról.

– Miután végzett, merre vezetett az útja, mik voltak az első munkái?

– Fél évig nem tervezési területen dolgoztam, építésvezető-helyettes voltam a Budapesti Lakásépítő Vállalatnál. Utána a Népszadion és Intézményeinek a tervezőirodájába kerültem. Az első munkám, amely már önállóan nevezhető, egy sportcsarnok volt Salgótarjánban.

Az első templomom Zombához kötődik. Az akkor Szekszárdon szolgáló – oda tartozik a zombai gyülekezet – ifjabb Hafenschner Károly lelkész keresett meg. Van a közelben egy kis gyülekezet, nagyon szűkös területet kaptak egy benzinkút helyén, oda kellene terveznem Istennek egy szép házat – mondta. Elkészültek a vázlatok, a lelkész úr elvitte, és már aznap este felhívott: bemutatta a presbitériumnak – újságotla örömmel –, és egyhangúlag elfogadták. Később azzal hívtak, hogy megkereste a helyi plébános egy borítékkal, a hívei gyűjtötték össze az építkezésre... Tehát elmondhatjuk: katolikus adomány is van a zombai evangélikus templomban.

– Milyen érzéssel lép hívó emberként új templomaiba?

– Nehéz erről az örömről beszélni. Minden alkalommal felemelő érzés, akár általam, akár más által tervezett templom szentelésén vettem részt. Az élettelen kövek között megszólal az élő ige!

Hogy ez mit jelent, azt teljességében megtapasztalni az tudja igazán, aki dolgozott a tervekkel, aki benne volt a folyamatban... mert ez sem megy másképp, csak küzdelmesen, sokszor vitázva és veszekedve és megalkudva. De amikor az utolsó téglá is a helyére kerül, és eljön a felszentelés pillanata, akkor megszületik a csoda. A halott kövek építése után az élő kövek építése következik! És való igaz, azt is láttam: mindenütt, ahol templomot emeltünk, ott a gyülekezet is épülésnek indult. Szaporodott a közösség.

– Hogyan születik meg egy-egy épület terve? Bizonyára nem azonnal a végleges változat formálódik ki a rajzasztalon...

– Sokféle épületet terveztem. Az építész megkap egy feladatot, s megmozdul a fantáziája. Jó ideig az ember csak nézi az üres papírlapot, s el

nem tudja képzelni, hogy arra egy épület terve fog kerülni. Az alkotás folyamata egyszer pokoljárás, más-kor mennybemenetel. Nehezen tudom elmondani, miként jön az a kegyelmi állapot, amikor összeáll az ember fejében az egész. Idő kell, amíg a végső megoldás előáll.

Régebben először rajzvázatlatot készített az ember, később elkezdte szerkeszteni ceruzával, vonalzóval és körzővel, ezt csiszolta addig, amíg véglegesnek nem érezte. Ma már manuálisan nem kell ennyit dolgozni, számítógéppel készítjük és nyomtatóval véglegesítjük a terveket. Így azután kevesebb ember is kell hozzá. Annak azért örülök, hogy nem úgy kezdtem, mint a mai fiatalok, hanem kézzel rajzoltam; ezért a térlátásom nem szűkülte be.

– Milyennek látja mai épített környezetünket?

– Egyre több üveg- és acélépületet látunk, ez nyilván világjelenség. Az utóbbi évtizedekben terjedtek el ezek ennyire, főleg annak következményeként, hogy már megfelelő módon lehet védeni az acélt a korrózió ellen. És jó húszig az üveget is kifejlesztették, ma már nem ritka a háromrétegű, aminek sok előnye van.

Ugyanakkor az üvegpalloták építése a jövőben valószínűleg visszaszorul. A nagy felületeken, akárhol próbáljuk is ezt meggátolni, mégiscsak több hő távozik el, nyáron pedig nagyobb a felmelegedés. Sokat emlegetjük Amerikát, ahol égből nyúló toronyházak vannak. De ha jobban megnézzük New Yorkot, azt látjuk: igaz, Manhattanban ott vannak az óriási felhőkarcolók, viszont a többi hatalmas terület alacsonyabb beépítésű...

– Nemrég zárt be családi kiállításuk. Azt hiszem, nagy öröm az Ön számára, hogy fia építész lett, leánya pedig képzőművész.

– Az asztali beszélgetéseket szervező Galambos Ádám kért fel, hogy mutassam be egy-két épületemet. Fabiny püspök úr javaslatára bővült ki a kiállítás, és lett végül három ember bemutatkozása – a fiamé, a lányomé és az enyém – a lágmányosi ökumenikus templomban, ahol elegendő tér áll rendelkezésünkre. Természetesen nagy öröm volt számomra velük együtt bemutatkozni, mint ahogyan öröm volt az is, mikor a lányom Munkácsy-díjat kapott fiatalon, a fiam pedig a Duna-parton felépült szállodáért – mint az egyik tervező – Pro Architectura díjjal részesült. – Gyermekei megmutatják Önnek a munkáikat?

– Többnyire igen. Reménykedtem, mikor a fiam ezt a pályát választotta, hogy az irodámban fog dolgozni. Nem így lett. De belenyugodtam, hogy külön úton indult el. Hála Istennek, tehetséges mind a két gyerekem, a mai fiatalok mentalitásával végzik a munkájukat.

– Ők már más körülmények között kezdték a pályájukat, mint Önök...

– Minket, mint a Dreher-lovakat, betört az élet... A tervezőintézetekben – miként akkoriban a gyárakban is – „blokkolnunk” kellett. Ma már kevesen tudják, mit takart ez a szó: a munkaidő kezdetén és végén – minden egyes munkanapon – az érkezés és a távozás időpontját az erre szolgáló bélyegzőórával mindenkinek a saját nyilvántartó kartonjára kellett rögzítenie. Ha a hivatalos munkaidő alatt nem készültünk el, vittük haza a határidős munkát, de ez senkit nem érdekelt, nem méltányolták. Beleszoktunk, beletörtünk ebbe a taposómalomba.

– Végezetül az evangélikus egyházban végzett munkájáról kérdezem. Megbízatásának lejártával milyen tapasztalatokkal távozik?

– Az én szerepem tizenkét évvel ezelőtt kezdődött, amikor D. Szék Imre püspök úr mellett lettem kerületi felügyelő. Az első ciklusom éppen akkor járt le, amikor ő nyugdíjba vonult. Utódjául Fabiny Tamást választották, engem pedig újraválasztottak a felügyelői tisztségre.

Sok elfoglaltsággal járt, de – ahogyan a Nyíregyházán tartott kerületi közgyűlésen a jelentésemben leírtam – a két püspök mellett végzett kerületi felügyelői szolgálatom édes teher volt a számomra! Ahol tudtam, segítettem; a gondokat és örömeiket megosztották velem. Szívesen kísérem el őket vidéki utakra, amikor örömteli események voltak: templomszentelés, szeretetvendégség, lelkészek beiktatása...

Az én kerületemet különböző kegyességű gyülekezetek alkotják. A szlovák (tót) gyökeiről, Dél- és Észak-Pest megyei gyülekezetekben az idősebb asszonyok sok helyütt még mindig sokszoknyában jelennek meg az alkalmakon, ami gyönyörű látvány. Mély hittel élnek az életüket, és ez az arcukra is rá van írva. A másik „kegyességi irányít” a nógrádi közösségek vagy Nyíregyháza környéke jelenti, ahol tizenkétezer evangélikus él. Az elmúlt évben indítottuk el a városban a cigány szakkollégiumot; ezt Fabiny püspök úr vette kézbe, az ő fennhatósága alatt indult el.

Természetesen vannak tehetősebb, és vannak nagyon nehéz körülmények között élő gyülekezetek. Sok a probléma a Borsod és Heves megyei részeken. És ami a legszomorúbb: vannak települések, ahol elfogynak a hívek, ott áll a templom üresen!

Összefoglalásként azt mondhatom: Isten örömet és gondot tesz a vállunkra, engem viszont a tenyerén hordoz. Nem kérkedem ezzel, de így igaz. Szép család vesz körül, óvó szeretet. Hét unokám van, a feleségem igyekszik pótolni, ha nem tudok velük lenni, de igyekszem, hogy ne mulasszak el ebből a boldogságból egyetlen percet sem.

■ FENYVESI FÉLIX LAJOS

»LÉGY HŰ
MINDHALÁLIG,
S NÉKED ADOM
AZ ÉLET
KORONÁJÁT!«
(JEL 2,10)

Ilka

E sorok írója huszonhárom évesen találkozott először Schaffer Mihálynéval, mindannyiunk Ilkájával. Olyan természetesen áradó szeretet és elfogadás volt benne, amely kétségkívül ritka.

Ilka szelíd életével, fanyar humorával, mosolygós jókedvével hamar közel került hozzám, és én is – későbbi családommal együtt – részévé lettem életének. Halálig hű maradt szeretetében hozzánk!

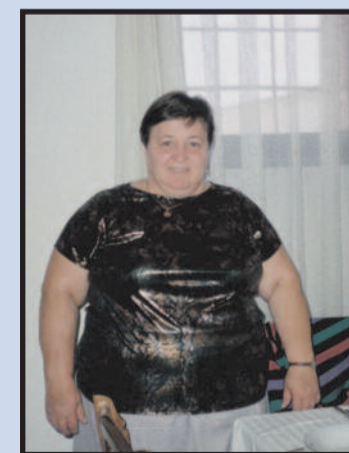
Ilka hű maradt Oroszlányhoz. Az ösökhöz, a tetkák, ujcók és sztrínák véréhez. Háza a „falu” közepén sokaknak adott menedéket a mindennapokban. Családok találkoztak, barátok beszélgettek az olajfa alatt.

A mi Ilkánk hű volt a „hivatalhoz” is. Pénzügyesként hosszú-hosszú éveken át dolgozott a számok, kimutatások, mérlegek tömegével. Tudott túlórázni, hajtani, ha kellett, és tudott nevetni, akár a fáradságtól is. Szeretettel vezetgette a fiatal kolléganők életét anélkül, hogy beleszólt volna bárki magánügyébe.

Ilka hű volt evangélikus hitéhez, örökölt hitvallásához. Évtizedeken át jegyezte a presbitérium, a közgyűlés eseményeit, könyvelte a gyülekezet alapítványát. S tette ezt csendben, pontosan. Munkájára bátran számíthattunk. Szeretevendégségre érkezett a kossuthkifivel, és takarította az udvart, a templomot, a gyülekezeti házat, amikor csak kellett. Sepert havat, gereblyezett füvet, s küldött virágot az oltárra. „Ha őseink ekkora templomot építettek, akkor nekünk kötelességünk fenntartani...” – hányszor hallottam ezt tőle tíz éven át!

Ilka hű maradt Istenéhez, akinek kezéből annyiszor vette át a keserű poharat. Szinte egymás után temette el édesanyját, édesapját, férjét. De sosem kiáltott az ég ellen.

Híte erős volt, de a teste egy éve már nem. A kór szállást vett benne. Küzdött. Remélt. S mi vele reméltünk, vele, érte imádkoztunk. Gyógyulásáért.

Amikor Isten bezárta ajkait, az Erős vár a mi Istenünk dallama, szövege még elérte a lelkét. Egy könnyecseppel búcsúzott, s elindult Istené felé...

Mi itt maradtunk. Mi, a falu, a hivatal, a gyülekezet. Őt semmi sem tudta itt tartani, mert hűsége nagyobb volt a mi szeretetünknel. Isten hívása most is fontosabb volt.

Menj, Kis Ilka!

■ JÓZSEF „TESTVÉR”

Temetetlen családnevek

Soltvadkerti német és szlovák családnevek – ez volt a témacímek annak az órának, amelyet soltvadkerti alsó tagozatos diákok a közös protestáns temetőben töltöttek egy napfényes, tavaszi napon. *Eilerné Hollós Ildikó* és *Mihók-*

hasonló vallású és nyelvű család követett. Többek között az ő leszármazottai is voltak azok a gyerekek, akik ez alkalommal jegyzetfüzetbe írták a régi neveket a sírkövekről. Tegyük hozzá rögtön: a legtöbb név még

né Rácz Renáta tanárnők a német kultúra megszerettetése és a településsel kapcsolatos ismeretek elmélyítése céljából már eddig is több olyan ötlettel előrukkoltak, melyek segítik kialakulni a gyerekekben a lokálpatriotizmus érzését. Ez pedig – utalva a legrégebbi helyi felekezetre – az evangélikus és a református ősökkel is összefügg.

Az első betelepülők német, illetve szlovák ajkú protestánsok voltak a 18. század közepén, akiket több száz

mindig ismerősen cseng a kicsik fülében is, hiszen saját felmenőikről vagy iskolatársaik őséről volt szó.

A kísérő pedagógusok még arra is kitértek a téma órai feldolgozásakor, hogy melyik idegen hangzású családnévben mi lett a „kötelező” magyarsításakor, a II. világháborút követő esztendőben. Remélhetőleg a családokban, az otthoni beszélgetésekben is előkerül ez a téma...

■ I.F.J. KÁPOSZTA LAJOS *felvétele*

Istentiszteleti rend • 2012. június 10.

Szentháromság ünnepe után 1. vasárnap. Liturgikus szín: zöld.
Lekció: 1Jn 4,16b–21; 5Móz 6,4–9. Alapige: Jn 4,39–42. Énekek: 65., 232.

Budavár, I., Bécsi kapu tér de. 9. (úrv.) Bence Imre; de. 10. (német) Johannes Erlbruch; de. 11. (úrv.) Balicza Iván; du. 6. Bence Imre; **Fébé, II., Hűvösvölgyi út 193.** de. 9. Veperdi Zoltán; **Sarepta, II., Modori u. 6.** de. 3/4 11. Sztójánovics András; **Pesthidegkút, II., Ördögárok u. 9.** de. fél 10. (úrv.) Fodor Viktor; **Csillaghegy–Békásmegyér, III., Mező u. 12.** de. 10. Donáth László; **Óbuda, III., Dévai Bíró M. tér** de. 10. Bálintné Varsányi Vilma; **Újpest, IV., Lebstück M. u. 36–38.** de. 10. Solymár Péter Tamás; **Káposztásmegyér, IV. Tóth Aladár út 2–4.** de. 9. Solymár Péter Tamás; **Deák tér, V., Deák tér 4.** de. 9. (úrv.) Gerőfiné dr. Brebovszky Éva; de. 11. (úrv.) Cselovszky Ferenc; du. 6. (kantátazenés áhítat, Bach-hét záróalkalma) Szabóné Mátrai Marianna; **Fasor, VII., Városligeti fasor 17.** de. fél 10. (angol nyelvű, úrv.) Scott Ryll; de. 11. (úrv.) Aradi György; **Józsefváros, VIII., Üllői út 24.** de. fél 11. (úrv.) Szabó Bertalan; **VIII., Rákóczi út 57/a** de. 10. (szlovák, úrv.) Gulácsiné Fabulya Hilda; **VIII., Karácsony S. u. 31–33.** de. 9. Szabó Bertalan; **Ferencváros, IX., Gát u. 2. (katolikus templom)** de. 11. (úrv.) Koczor Tamás; du. 6. (vespera) Bolba Márta, liturgus: Muntag Lőrinc; **Kőbánya, X., Kápolna u. 14.** de. 10. Benkőczy Péter; **Kelenföld, XI., Bocskai út 10.** de. 8. dr. Blázy Árpádné; de. fél 11. (úrv.) dr. Blázy Árpádné; du. 6. dr. Blázy Árpád; **XI., Németvölgyi út 138.** de. 9. dr. Blázy Árpád; **Budahegyvidék, XII., Kék Golyó u. 17.** de. 10. (úrv.) Keczkó Pál; **Angyalföld, XIII., Kassák Lajos u. 22.** de. 10. Grendorf Péter; **Zugló, XIV., Lőcsei út 32.** de. 11. (úrv., tanévzáró) Tamásy Tamás; **XIV. Gyarmat u. 14.** de. fél 10. Tamásy Tamás; **Pestújhely, XV., Templom tér** de. 10. (úrv.) Szabó B. András; **Rákospalota, XV., Régi Fóti út 73. (nagytemplom)** de. 10. Szirmai Zoltán; **Rákosszentmihály, XVI., Hősök tere 10–11.** de. 10. Fekete Gy. Viktor; **Cinkota, XVI., Batthyány I. u.** de. fél 11. dr. Agód Anett; **Mátyásföld, XVI., Prodám u. 24.** de. 9. dr. Agód Anett; **Rákoshegy, XVII., Tessedik tér** de. 9. Kovács Áron; **Rákoskeresztúr, XVII., Pesti út 111.** de. fél 11. Kovács Áron; **Rákoscsaba, XVII., Péceli út 146.** de. 9. Nagyné Szeker Éva; **Rákosliget, XVII., Gózon Gy. u.** de. 11. Nagyné Szeker Éva; **Pestszentlőrinc, XVIII., Kossuth tér 3.** de. 10. dr. Korányi András; **Pestszentimre, XVIII., Rákóczi út 83. (református templom)** de. 8. dr. Korányi András; **Kispest, XIX., Templom tér 1.** de. 10. Széll Bulcsú; **XIX., Hungária út 37.** de. 8. Széll Bulcsú; **Pesterzsébet, XX., Ady E. u. 89.** de. 10. Győri János Sámuel; **Csepel, XXI., Deák tér** de. fél 11. Zólyomi Mátyás; **Budafok, XXII., Játék u. 16.** de. 10. Solymár Gábor; **Budaörs, Szabadság út 75.** de. 10. Endreffy Géza; **Soroksár, Otthon Közösségi Ház, Sztítás u. 112.** du. 2. Győri János Sámuelné; **Budakeszi, Fő út 155. (gyülekezeti terem)** de. fél 10. (tanévzáró) dr. Lacknerné Puskás Sára.

Összeállította: BODA ZSUZSA

Hét falu megújuló temploma

► A Vadosfai Evangélikus Egyházközség hét leánygyülekezetének (Vadosfának, Gyóronak, Kisfaludnak, Magyarkeresztúrnak, Mihályinak, Potyondnak és Zsebeházának) a tagjai templomépítő elődeikre való hálás emlékezésük nemes jeleként elhatározták, hogy a vadosfai templom megépítésének és felszentelésének századik évfordulójára, 2012-ben felújítják nevezetes templomukat.

Rábaköz népének nagy része a reformáció terjedésével evangélikus lett. Az első vadosfai templom (imaház) a falun kívül állt. Az első igazi templom 1614-ben épült, ezt 1734-ben követte a második, immár nagy templom. Azért volt szükség nagy templom építésére, mert a *Habsburgok* protestánsellenes politikája az 1681-es soproni országgyűlésen keresztülvitte, hogy Rábaközben csak egy temploma lehetett az evangélikusoknak.

Az akkori hívek egyházhűségét és áldozatkészségét mutatja, hogy negyven község lakói fogtak össze, s adakozásainak köszönhetően elkészülhetett a nyolcszáz személy befogadására alkalmas, kőkerítéssel körülvett templom. 1911-re azonban életveszélyessé vált, ezért a hívek – immár az említett hét falu evangélikusairól van szó – elhatározták, új templomot építenek.

Példás áldozatvállalással, kitűnő szervezéssel és hozzáállással az 1912. február 28-án elkezdett munkát ugyanazon év novemberében be is fejezték, s november 10-én került sor a mindazok számára jól ismert új templom felszentelésére, akik Vadosfára jártak vagy járnak istentiszteletre, akiket ott kereszteltek, akik ott konfirmáltak, akik ott tartották esküvőjüket, vagy akik vendégként, látogatóként ismerhették meg a templomot.

A hívek adományainak köszönhetően új harangok kerültek az új toronyba, s beépítettek egy modern, egymanuális, tizenegy regiszteres Angster-orgonát, amely a karzat esztétikai képét nagyban emeli. A templom a maga valójában szép kivitelezésében gyorsan ismertté vált, s nem véletlen, hogy „rábaközi lutheránus katedrális”-ként kezdték emlegetni.

1913-ban joggal írta az akkori lelkész, *László Miklós*: „Gyülekezetünk minden tagját örömmel és büszkeséggel tölti el az a tudat, hogy Istennek dicsőségére ilyen szép, ilyen hatalmas hajlékot emeltünk, amely bizonyossága lesz a késő utódok előtt is annak, hogy a harmadik templomnak építői hitbuzgóság és áldozatkészség tekintetében méltók voltak apáikhoz [...] Legyen ez a templom – melynek sudár tornya »diadalmasan tekint szét a Rábaköz messze síkjain« – hirdetője évszázadokon át a lelkiismereti szabadságnak, megszentelt helye Isten lélekben és igazságban imáadásának, nevelője a vallásérkölségi életnek, erősítője a hazaszeretnek – Istennek dicsőségére!”

Száz év telt el azóta. Elmélkedhetünk, vajon hány ezer, a templomhoz

kötődő ember nem él már. Találgathatjuk, milyen sokan elhunytak, akik hosszú évtizedeken át nap mint nap hallhatták a vadosfai harangok messze hallatszóló hangját.

Már kevesen vannak azok is, akik még emlékezhetnek arra, hogy minden vasárnap mind a hét faluból emberek tucatjai indultak a vadosfai istentiszteletre: sokan gyalog, ritkábban szekéren, kocsin, idővel egyre többen kerékpárral. A két irányból jövő hívek (a magyarkeresztúriak, potyondiak és zsebeházaiak kelet felől, a győriak, kisfaludiak és mihályiak meg Mihályin keresztül, észak felől) Vadosfán találkoztak – mint amikor két folyó egymásba ömlik – faluhelyen ritkán látható

„embertömeggé” egyesültek. Ünnepek voltak a vasárnapok, ünnepek voltak a vadosfai templom alkalmi!

A világ nagyot változott. Számos jó változás mellett nem kevés negatív jelenséggel is találkozunk. Megdöbbentő a népességfogyás általában is, s megdöbbentő a gyülekezeti tagság megfogyatkozása is, mely utóbbinak két oka van: a demográfiai fogyás és az egyháztól való elfordulás.

HIRDETÉS

Felhívás egy nemes cél támogatására

Százszentendős temploma felújítására minden támogatást, adományt köszönettel, hálással fogad a Vadosfai Evangélikus Egyházközség.

Kérjük, hogy felhívásunkat terjesszék minél szélesebb körben, valamint kísérik figyelemmel honlapunkat (<http://vadosfa.lutheran.hu>), amelyet folyamatosan frissítünk. Elérhetőségeink: Evangélikus Lelkeszi Hivatal, 9346 Vadosfa, Kossuth L. u. 13.; e-mail: vadosfa@lutheran.hu; telefon: 20/824-6887.

Számmlaszámaink:

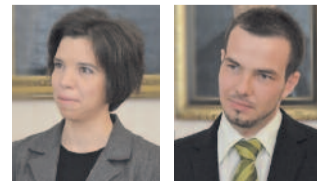
Vadosfai Evangélikus Egyházközség: 59500186-11094690.

Vadosfai Evangélikus Gyülekezet Alapítvány: 58900026-10018163.

A Déli Evangélikus Egyházkerület közleményei

Unyi Anikó és *Ribárszki Ákos* 2012. május 30-án a Magyarországi Evangélikus Egyház illetékes bizottsága által – az 1997. évi II. törvény 10/A § (2) bekezdése, valamint a 3/2003. (V. 23.) országos szabályrendelet rendelkezése szerint – lefolytatott parókusi alkalmassági vizsgát eredményesen megállotta. Unyi Anikó és Ribárszki Ákos az önálló gyülekezeti szolgálat végzésére alkalmas, erre a szolgálatra megválasztható vagy meghívható.

A Déli Evangélikus Egyházkerület gyülekezeti presbitériumai egyetlen jelöltként, 51 érvényes szavazattal egyhangúlag *Radosné Lengyel Anna* eddigi felügyelőt választották az egyházkerület felügyelőjévé. Beiktatása az egyházkerület alakuló közgyűlésén, szeptember 22-én lesz Kecskeméten.

Kihívója támadt a SZTAKI-szótárnak

► Új szótár jelent meg a hazai internetes palettán márciusban. A **Topszótár.hu** (<http://topszotar.hu/angolmagyar>) az eddigi on-line megoldások hátrányait orvosolja, és az első hallásra furcsán hangzó „szórakozva szótár-razni” fogalmat is megvalósítja.

Manapság egyre többen választják a hagyományos, nyomtatott szótárak helyett az on-line megoldások kényelmét. Gyorsaságuk és könnyű kezelhetőségük ellenére azonban sok, eddig megoldatlan anomália is fémjelzte a működésüket, ami rontott a felhasználói élményen.

Akik próbálták már az internetet segítségül hívni egy idegen szöveg megértéséhez, biztos találkoztak hasonló problémákkal: ha valaki pontos eredményre vágyott, valamelyest tisztában kellett lennie egy-egy szó jelentésével, mivel a találatokat relevancia nélkül listázták ki a különböző rendszerek, megnehezítve ezzel a helyes választást.

Ugyancsak problémát jelentett, hogy a rendhagyó nyelvtani szabályokra sem hívták fel a „gyanútlan” felhasználó figyelmét, így könnyű volt hibázni a további munka során. A közelmúltban megjelent, hazai fejlesztésű **Topszótár** alapítói éppen az ilyen hiányosságok kiküszöbölésére vállalkoztak, s e célt háromévesi folya-

matos fejlesztés után, most márciusban érték el.

A hatékonyság érdekében a **Top-szótár** jelentéscsoportokba rendezi a keresési eredményeket, és a több szófajú szavaknál szófajokra lebontva kapjuk a találatokat. A lista elejére természetesen a leggyakoribb jelentés kerül. Számos jelentéshez példamondatot is társítottak, amely kontextusban mutatja be egy-egy szó helyes használatát.

Jelentős előrelépés az eddigi szótárakhoz képest, hogy a fokozott, ragozott vagy többes számú alakokra való kereséskor sem kell az eredeti szótóvet kitalálni, hogy a szótár megmutassa az alapjelentést. Ilyen ese-

EGYHÁZ ÉS VILÁGHÁLÓ

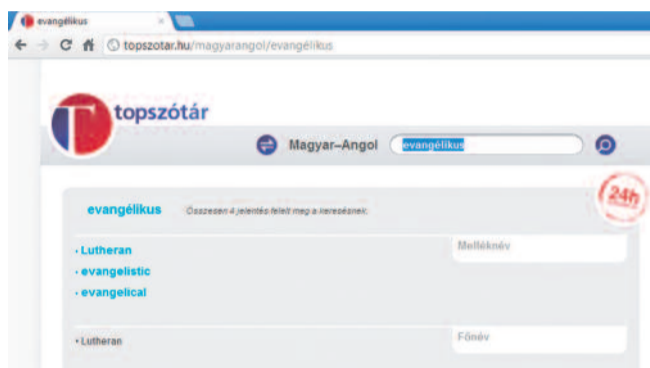

Rovatgazda: Nagy Bence

„Nekünk is sok kényelmetlenséget okozott korábban, hogy szótárak párhuzamosan kellett az internet gyorsaságára és a kézi szótárak alaposaságára támaszkodni. Ezért egy olyan rendszer létrehozását tűztük ki célul, amely a hátrányok kiküszöbölésével összevonja a két formátum előnyeit, és még némi kikapcsolódási lehetőséget is nyújt szótárakozás közben” – utalnak az oldalon fellelhető egyéb opciókra a **Topszótár** alapítói. Az alapok mellett ugyanis beépítettek olyan, a mindennapjainkat az angol nyelvvel összekötő funkciókat is, mint viccek és slágerek szövegeinek fordítása vagy a mindenki által ismert akasztófa-játék – mindezek révén könnyedebbe válhat az egyébként unalmas szótárakozás.

A készítők víziója ezzel még nem valósult meg teljesen, a távlati tervek közt olyan – on-line szótáraknál korábban nem látott – újítások is szerepelnek, mint az egyperces nyelvtani gyorstalpalók vagy a tematikus szószedetek, amelyek mellett a kikapcsolódás eszközei is bővílni fognak.

■ KISS MÁRTON

Keresési eredmény a Topszótárban

tekben automatikusan a tőszót kapjuk eredményként, és megjegyzésként megtudjuk azt is, hogy az adott szó melyik alakjára kerestünk. Például ha a *wrote* szó jelentésére vagyunk kíváncsiak, akkor találatként a *write* ige jelenik meg. A **Topszótár** figyelmeztet a szavak rendhagyóságára is, ami nagy segítséget jelenthet a szavak tanulásánál.

2012 perc sport az olimpia jegyében

Kedves olvasó, tudja-e, hány óra a 2012 perc? A Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium diákjai május 24–25-én megtapasztalták, és ők már tudják, hogy az bizony harminchárom és fél óra. Ennyit sportoltak a középiskola tanulói ezen a két napon, a közeledő olimpia szellemében.

Csütörtökön hajnali négy órakor indult a váltófutás Sárszentlőrincről – arról a településről, ahol a mai bonyhádi intézmény elődjét alapították –, és a nyolcórás megnyitóra érkeztek meg a befutók a bonyhádi gimnáziumba.

Ezen a napon rendeztek úszóversenyt, ekkor zajlott a kisiskolák atlétikai erőpróbája, tartottak rúdugró versenyt, *Ki tud többet futni?* címmel háromórás futóversenyt és

tornabemutatót. Az atlétikai csarnokban pedig este tíz órakor megkezdődött az éjszakai labdarúgás – a cserejátékosok a pálya szélén aludtak egy-egy órát. Másnap reggel fél nyolcig kitarottak a fiatalok, majd kivonultak a nyolc órákos kezdődő programra.

A pénteki rendezvények az intézményben hagyományos *Mozgás-művészet-majális* keretében folytatódtak, a legkülönfélébb sportolási lehetőségeket kínálva a floorballtól a grundbirkózásig, a labdajátékoktól a saslenegésig.

A *2012 perc sport* elnevezésű program méltó zárásaként öt különböző színű pólóba öltözött petőfisek elevenítették meg az olimpiai öt karikat.

■ MÁTÉ RÉKA felvétele

Országos evangélikus gyermek- és ifjúsági táborok 2012

Kedves Testvérek! Szeretettel adjuk hírül, hogy megjelentek az idei év országos evangélikus gyermek- és ifjúsági táborainak időpontjai és plakátja! 2012-ben a balatoni *Szélrózsa* (július 18–22., *Fonyódliget*) mellett *nyolc* különböző táborba várjuk a gyermekeket és a fiatalokat.

Kérjük, hogy lehetőség szerint továbbítsák a családjukban, gyülekezeti közösségeikben élő gyermekek és fiatalok számára meghívásunkat a nyári táborokra! Köszönjük a segítségüket! További információ és jelentkezés a gyermek- és ifjúsági osztály (GYIO) honlapján (www.gyio.hu).

Szeretettel: a GYIO munkatársai

EVÉL & LEVÉL

Távol és közel

Tisztelt Szerkesztőség! Nagyon tetszett a június 3-i lapszámban *Réz-Nagy Zoltán A távolság próbára tesz* című cikke (12. o.). Csak az utolsó mondat után hiányérzetem támadt. Kicsit befejezetlennek éreztem. *István*, a király ismert dala csengett a fülemben: „Oly távol vagy tőlem, és mégis közel.” Hiszen Jézusban egészen közel jött hozzánk a távoli Isten.

Ahogy az első oldalon lévő vezércikkben olvashatjuk: „Attól, hogy Jézus a Mindenhatót mennyei Atyaként mutatta be, akit személyesen (tegezve) meg lehet szólítani; attól, hogy Jézus a testvérünk, embertársunk, barátunk lett; attól, hogy a Szentlélek egészen közel jött, szívünkben munkálkodott – még nem feledkezhetünk meg az ő nagyságáról, mindenütt jelenvalóságáról, számunkra felfoghatatlan, hatalmas titkáról.”

Tisztelettel:

DOBÓ JÓZSEFNÉ (Budapest)

A határon túl...

Különleges élményben volt részük azoknak, akik a Nádasi Evangélikus Egyházközség által szervezett kirándulás keretében nemrégiben Szlovéniába látogattak. Az egyházközség diakóniai központjának idősek klubja által kezdeményezett programhoz a helyi evangélikusokon túl lelkesen és nagy örömmel csatlakoztak a környező településekről is. A május 19-i kirándulásra annyian jöttek össze, hogy két falubusz csatlakozására is szükség volt.

Első állomásunkként Lendvát, ott pedig az evangélikus templomot kerestük fel. Itt a gyülekezet felügyelő asszonya tájékoztatott bennünket egyházuk működéséről. Nagy örömmel fogadta, hogy magyar nyelven énekelünk közösen, és az igehirdetés is magyarul hangzott – az ott élők ugyanis hiányolják a magyar nyelvű igehirdetést. Később az ő vezetésével tekintettük meg a zsinagóga, valamint a *Makovecz Imre* tervezte színház és művelődési központ épületét. Időnk rövidsége miatt a lendvai várat csak a „fürgébb lábú” kirándulók keresték föl.

Délioldre már második megállóinkon, Dobronakon, a Trópusi Kert és Orchideafarmon voltunk. Nagyon sok érdekességet tudtunk meg e színpompás növények termesztésével kapcsolatban, és lehetőségünk volt vásárolni is belőlük. Senki nem tért haza üres kézzel, ugyanis a kert üzemeltetőinek jóvoltából három ajándék közül lehetett választani.

A kerti nézelődés után *Cár Anna* nyugdíjas magyartanárral fogadott bennünket. Lelkes vezetésével néztük meg a helytörténeti-néprajzi gyűjteményt, benne régi bútordarabokkal, kézműves tárgyakkal.

Rövid buszozás után értünk a Bakonaki-tóhoz, ahol ki-ki a számára szükséges „energiapontokat” megkeresve feltöltődhetett. A tó körbesétálására és fagyizásra is volt lehetőségünk.

A vacsorát már a határon innen fogyasztottuk el, a bajánsenyei Határ-csárdában.

Mindenki számára tartalmas, igazi kikapcsolódás volt ez a nap.

Reméljük, a fáradságot kipihelve és az élményeket megbeszélve az idősök klubjának aktív tagjai a jövőben is hasonló ötletekkel állnak elő.

BOROS NÓRA (Nádasd)

Országos evangélikus gyermek- és ifjúsági táborok 2012

Idén se hagyd ki kedvenc táborodat! Hívogass másokat is! Vagy ha nem voltál még egyik táborunkban sem, itt az ideje, hogy kipróbáld valamelyiket! Érdemes...

T1: Kerkit – déli kerületi konfirmandus- és ifjúsági tábor
2012. 06. 18–23., Bonyhád
„Vessétek ki a hálót!”
15 000 Ft
Táborvezető: Aradi András
12–19 éves korig

T5: Északi kerületi konfirmandus- és ifjúsági tábor
2012. 07. 09–15., Gyenesdiás
„Folytassuk együtt...”
17 000 Ft
Táborvezető: Pángyánszky Ágnes
12–19 éves korig

T2: Országos evangélikus ifjúsági tábor
2012. 06. 25–30., Telekgerendás
„Le mersz vetközni, hogy Isten felruházzon?”
15 000 Ft
Táborvezető:
Kutyeyné Ablonczy Katalin
14–25 éves korig

T6: 16. országos evangélikus gyermektábor – 1. turnus
2012. 07. 28. – 08. 03., Bogács
„Lennél-e a testvérem?”
12 000 Ft
Táborvezető: Pál Marietta
8–14 éves korig
Az 1. turnus a nagy érdeklődés következtében már megtelt...

T3: Országos evangélikus hagyományörző és kézművestábor
2012. 07. 01–07., Kőszeg
„Bibliai mesterségek nyomában”
20 000 Ft
Táborvezető:
Martonné Némethy Márta
6–15 éves korig

T7: 16. országos evangélikus gyermektábor – 2. turnus
2012. 08. 04–10., Bogács
„Lennél-e a testvérem?”
12 000 Ft
Táborvezető: Pál Marietta
8–14 éves korig

T4: Országos evangélikus zenei tábor
2012. 07. 01–08., Győr
„Indulj el!”
20 000 Ft
Táborvezető: Huszák Zsolt
14–24 éves korig

T8: Nyugati (dunántúli) kerületi konfirmandus- és ifjúsági tábor
2012. 08. 19–25., Gyenesdiás
„...elhagytam a gyermeki dolgokat...”
17 000 Ft
Táborvezető: Hegedűs Attila
12–19 éves korig

További részletek és jelentkezés: www.gyio.hu
MEE Gyermek- és Ifjúsági Osztály (GYIO), 1085 Budapest, Üllői út 24.
mee.gyio@gmail.com

HÍREK, HIRDETÉSEK

Meghívó tanévzáróra

„Mert megörvendezettél tetteiddel, Uram, kezed alkotásainak ujjongok.” (Zsolt 92,5)

Az Evangélikus Hittudományi Egyetem június 15-én, pénteken 14.30-kor tartja tanévzáró istentiszteletét és ünnepi ülését a budapest-zuglói evangélikus templomban (Budapest XIV., Lócsei út 32.). Az igehirdetői szolgálatot Szabóné Mátrai Marianna végzi. Ünnepünkre szeretettel meghívjuk.

Dr. Szabó Lajos rektor

Az ünnepi ülés rendje

- Megnyitás • Rektori beszéd • Diplomaosztás • Jubilánsok köszöntése
- A Sólom Jenő-díj átadása • Bejelentések • Himnusz

Közreműködik: dr. Finta Gergely (orgona), az egyetem liturgikusének-szeminariuma, fúvósegyüttese Tóth Péter vezetésével, valamint az Agapé zenekar. Az énekkart Wulfné dr. Kinczler Zsuzsanna vezényli. Az offertórium a Dr. Sólom Jenő Alapítvány javát szolgálja.

FIZESSEN ELŐ LAPUNKRA!

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

Ajánló a rádió és a televízió műsoraiból június 10-étől június 17-éig

VASÁRNAP	HÉTFŐ	KEDD	SZERDA
<p>6.00 / Bartók rádió Muzsikáló reggel Benne: Vasárnapi orgonamuzsika</p> <p>7.00 / Mária Rádió Ökumenikus lapszemle</p> <p>8.00 / Civil Rádió Református óra Budapesti református egyházközségek műsora</p> <p>9.05 / Lánchíd Rádió Hitvilág</p> <p>11.00 / Duna Tv Evangélikus istentisztelet Hétfaluból</p> <p>11.30 / m1 Református egység – Vajdaság</p> <p>12.15 / Duna World MűpArt Classic – Orgonasztorik I.</p> <p>17.34 / Magyar Katolikus Rádió Keresztény közéleti akadémia</p>	<p>11.06 / Kossuth rádió A Hely (riportműsor)</p> <p>12.05 / Bartók rádió Kocsis 60 Kocsis Zoltán zongorázik Benne: Bach: A fúga művészete – XI. contrapunctus</p> <p>19.05 / Duna Tv Viszlát, elvtársak! (dokumentumfilm) A győzelem 1975–1979</p> <p>19.35 / Bartók rádió I. Véghe Sándor nemzetközi vonósnyegyverseny Díjkiosztó és galaest közvetítése a Fesztivál Színházból</p> <p>21.05 / m2 Különös házasság (magyar tévéfilmsorozat, 1984)</p> <p>1. rész</p>	<p>15.50 / m2 Magyar első Az első magyar villamosjárat</p> <p>19.35 / Bartók rádió Händel: Rinaldo (háromfelvonásos opera)</p> <p>20.50 / Duna World Hagyaték Családi hagyomány</p> <p>21.15 / Duna Tv Az utolsó adás (amerikai játékfilm, 2005) (100')</p> <p>22.00 / Petőfi rádió Akusztik A Cimbaliband koncertje a 8-as stúdióban</p> <p>24.00 / m1 Jack és Rose balladája (amerikai filmdráma, 2005) (107')</p> <p>1.25 / Duna Tv Isten gyermekei (nepáli dokumentumfilm) (90')</p>	<p>13.25 / m2 Barangolások öt kontinensen</p> <p>13.30 / Kossuth rádió „Tebenned bíztunk eleitől fogva...” A református egyház félórása</p> <p>17.00 / Mezzo Tv Bach: g-moll mise</p> <p>18.00 / Pax Tv Fébé 2011 A Zákeus Médiacentrum műsora</p> <p>20.00 / Duna Tv Tűskevár (magyar tévéfilmsorozat)</p> <p>1. rész</p> <p>22.05 / Bartók rádió Mesterművek – mesterfokon Benne: Schubert: D-dúr mise</p> <p>24.00 / m1 Papi (amerikai filmdráma, 1988) (98')</p>
CSÜTÖRTÖK	PÉNTEK	SZOMBAT	VASÁRNAP
<p>14.06 / Kossuth rádió Arcvonások Szabó Bence kardvívó olimpiai bajnok</p> <p>14.15 / Duna Tv Hogy volt?!... Miklósa Erika operaénekes</p> <p>15.05 / Duna World Magyarország 2000 – Családi krónikák 70 év a magyar könyvkiadásban</p> <p>19.35 / Bartók rádió A Canticleer énekegyüttes hangversenye A felvétel a Művészetek Palotájában készült</p> <p>22.45 / m2 A nagy ékszerész (magyar tévéjáték, 1976)(68')</p> <p>23.55 / m2 Winston Churchill (amerikai történelmi dokumentumfilm, 2007)</p>	<p>5.20 / m1 Hajnali gondolatok</p> <p>12.05 / Bartók rádió Bravissimo Benne: Ella István játszik a budavári Mátyás-templom orgonáján</p> <p>17.50 / Pax Tv Nemzetiségi monostorok (dokumentumfilm)</p> <p>18.30 / Duna Tv Közbeszéd (közéleti műsor)</p> <p>19.10 / Pax Tv Visszafelé nem lehet menni Frenkl Róbert portréja</p> <p>20.00 / Pax Tv Händel: A Messiás (zenei műsor)</p> <p>22.55 / Duna World KorTárs Diszlettervezés</p>	<p>6.25 / Duna Tv A tihanyi bencés apátság újjászülése (magyar ismeretterjesztő film)</p> <p>6.45 / Duna Tv Képzelt beteg (magyar tévéfilm)</p> <p>11.30 / m1 Bevallott múlt A Terror Háza Múzeum első tíz éve</p> <p>17.15 / m1 Bűn és büntetlenség (magyar dokumentumfilm, 2010)</p> <p>19.30 / Kossuth rádió Süsü Csukás István mesejátéka</p> <p>19.30 / Duna Tv Mansfeld (magyar játékfilm, 2006) (122')</p> <p>22.35 / Duna Tv Jelenetek egy házasságból (svéd játékfilm, 1963) (167')</p>	<p>8.50 / Duna Tv Magyar első Az első magyar kerékpárosok</p> <p>9.10 / Duna Tv Másfél millió lépés Magyarországon Ősz az Alpokalján</p> <p>9.55 / m1 Reformáció és nők (ismétlés: 12.55 / m2)</p> <p>10.04 / Kossuth rádió Református ballagási istentisztelet közvetítése Átányból</p> <p>15.05 / Bartók rádió Jubiláto Deo Évszázadok egyházi muzsikája</p> <p>19.30 / Duna Tv Gázláng (amerikai játékfilm, 1944) (114')</p> <p>23.20 / Duna Tv Nappozz Holddal – A Kispálfi (magyar koncertfilm)</p>

HIRDETÉS

Álláshirdetés

A Luther Kiadó heti háromnapos, alkalmanként négyórás tanterítói állásra várja a jelentkezőket a kiado@lutheran.hu e-mail címen vagy az 1/317-5478-as, illetve a 20/824-5518-as telefonszámon.

A kezdés várható időpontja: június 18., hétfő. A munkavégzés helye: 1085 Budapest, Üllői út 24.

50 ÉVE HARANGÖNTÉS
ÓRBOTTYÁNBAN
GOMBOS MIKLÓS
aranyműves és
harangöntőmester

Kiváló magyar szakemberek által készített, külföldön is elismert magyar termékek gyártunk a harangokkal kapcsolatos bármely munkához.

Referencia: www.harangontes.hu.

Levél cím: 2162 Órbottyán, Rákóczi u. 121.
Mobil: 30/948-9575, fax: 28/361-770.
E-mail: gombosmi@harangontes.hu.

Új nap – új kegyelem

Vasárnap (június 10.)

Arcod verejtékével eszed a kenyeret, míg visszatérsz a földbe, mert abból vétetél. Bizony por vagy, és vissza fogsz térni a porba! 1Móz 3,19 (2Tim 1,10; Lk 16,19–31; 1Jn 4,16b–21; Zsolt 133) Napenkénti harcunk fogalmazódik meg mai igénkben. Sokat fáradozunk a mindennapi megélhetésért. Sokszor azt érezzük, hogy többet, mint amennyit kellene, de az eredményt mégsem látjuk. Naponta szembesülünk bűneink következményével: azzal, hogy szembefordultunk Istennel, engedetlenekké lettünk. Naponta érezzük, hogy a feladatok súlya szinte összeroppantja testünket. Jól tudjuk, a büntetés sem zárult el evangéliumhirdetés nélkül. Most se érzéseink és tapasztalásaink vezéreljenek minket! Vezérünk Jézus legyen, aki megtörte a bűn hatalmát. Áldott legyen az ő neve!

Hétfő (június 11.)

Szólj, Uram, mert hallja a te szolgád! 1Sám 3,9 (Jn 5,24; Lk 10,1–9/10-15/16; 1Kor 15,29–34) Szólt az Úr sokszor és sokféleképpen, s az Isten-közeli emberek mindig meghallották. Lehetek ők még szinte gyermekek, ifjak – mint Sámuel –, felnőttek, próféták vagy egyszerű emberek. Isten nemcsak régen szólított meg embereket, ma is teszi! Amikor ígét olvasok, ha kérem a Szentlélek világosságát, meghallhatom Isten megszólító szavát. A betűk meg fognak elevenedni. Vajon merem-e elhinni ezt? Isten szól. Adja meg, hogy halóvá váljon a fülünk és a szívünk!

Kedd (június 12.)

Jézus így szólt: „Nem azért jöttem, hogy az igazakat hívjam, hanem hogy a bűnösöket.” Mk 2,17 (1Móz 3,9–10; Jer 36,1–6/7–9/10.21–24.27–31; 1Kor 15,35–49) Még csak televízió keresztlátást bírósi tárgyalást. De így is szív-bemerkoló volt, amikor elhangzott az ítélet: bűnös. Tudom, bűneink következményét vállalni kell, mégis, az ítélet súlyos: bűnös! Az eredendő bűn miatt mindnyájunk felett ítéletet mondott Isten: bűnös! De Jézus azért jött, hogy az ítéletet magára vegye. Jézus előtt jó bűnösnek vallani magamat, mert nem elítélni, hanem megmenteni szeretne!

Szerda (június 13.)

Imádjátok azt, aki teremtette a mennyet és a földet, a tengert és a vizek forrásait! Jel 14,7 (Ézs 45,12a; 1Thesz 2,1–8/9–12; 1Kor 15,50–58) Imádni Isten – a Teremtőt – erre szólít fel mai igénk. Miért fontos hangsúlyozni ezt? – kérdezhetnék sokan. Mai világunkban nem egyértelmű a hit. Sokan mondják hívőnek magukat még akkor is, ha a Teremtő helyett teremtményeket imádnak. Természetesen örülhetünk az Istentől kapott fáknak, növényeknek, köveknek, de imádni csak Istent, a Teremtőt lehet. Ne engedd, testvérem, hogy a gonosz összezavarjon. Imádd a Teremtőt, és adj hálát mindazért, amit teremtményei által adott – javadra.

Csütörtök (június 14.)

Isten, aki tulajdon Fiát nem kímélte, hanem mindnyájunkért odaadta, hogyan ajándékozna nekünk vele együtt mindent? Róm 8,32 (Jer 31,17; Jn 21,15–19; 1Kor 16,1–12) Ajándékba mindent megkapni? Hát erre vágyik minden ember, és ma az ige erről beszél. Az ige valóban ajándékról szól, de nem biztos, hogy teljes mértékben fedi egymást Isten ajándéka és a mi emberi elvárásaink. Isten bőkezű, aki a legnagyobb ajándékot, az örök üdvösséget adja azoknak, akik hisznek Jézus Krisztusban. A mennyország öröme túl a földi életben is ajándék sorát kínálja annak, aki először az ő országát és annak igazságát keresi. Az elfogadott üdvösség aktívra kell, hogy tegyen a földi életben: aggódástól tartózkodóvá, türelmessé, jót cselekvővé. Úgy legyen!

Péntek (június 15.)

Jézus így szólt: „Nem az egészségesekeknek van szükségük orvosra, hanem a betegeknek.” Mk 2,17 (Ézs 42,3; Lk 22,24–30; 1Kor 16,13–24) Betegségek nehezítik az életünket, a mások életét, és ezek miatt beteg közösségeink élete is. A sokféle betegségről való beszéd megbetegít minket! Lehet úgy vonzó egy keresztyén közösség, ha csupa panasz és betegségről való beszéd hagyja el a szánkat? Pál három esetben kéri Istent, hogy vegye el a testébe adatott tövist (= betegséget). Utána azonban nem ez lesz a központi gondolata, hanem a keresztről való beszéd, mert tudja, hogy a betegség ellenére Krisztus erős öbenne. Lehetünk erősek betegségeink ellenére is Jézus Krisztusban. Mert ő orvos nemcsak lelkünknek, bűneinknek, hanem testünknek is.

Szombat (június 16.)

Semmit sem hoztunk a világra, nem is vihetünk ki semmit belőle. 1Tim 6,7 (Zsolt 4,8; Fil 1,12–18a; 1Kir 12,1–19) Aranymondás erejű, nagyságú ez a mondat. Meg kellene tanulnunk, hogy ne vágyakozzunk többre és még többre. Meztelenül jöttünk a világra. Hihetetlen mennyiségű ruhát, tárgyat, bútort és más dolgot gyűjtünk össze akár egy fél emberöltő alatt is. És eljön a pillanat, amikor ismét meztelenül kell indulnunk, mert Isten színe elé semmit sem viszünk. Bennem felötlik a kérdés: érdemes hát szüntelenül gyűjtögetni? Nem lenne kevesebb is elég? Isten Szentlelke mutasson ebben jó utat nekünk!

■ TAMÁSY TAMÁSNÉ

Evangélikus Élet – A Magyarországi Evangélikus Egyház hetilapja

E-mail: evelet@lutheran.hu. • **EvÉlet on-line:** www.evelet.hu, www.evangelikuset.hu. • **Hirdetésfelvétel:** hirdetes@evelet.hu.
Előfizetés: elofizetes@evelet.hu. • **Szerkesztőség:** 1085 Budapest, Üllői út 24. Tel.: 1/317-1108; 20/824-5519, fax: 1/486-1195.
Szerkesztőségi titkár (előfizetési és hirdetési ügyek referense): Balla Mária (maria.balla@lutheran.hu).
Főszerkesztő: T. Pintér Károly (karoly.pinter@lutheran.hu).
Olvasószerkesztő: Dobsonyi Sándor (sandor.dobsonyi@lutheran.hu). **Korrektor:** Fedor Sára (sara.fedor@lutheran.hu).
Tervezőszerkesztő / EvÉlet on-line: Nagy Bence (bence.nagy@gmail.com). **Tördelőszerkesztő:** Károly György Tamás (evlet@kgyt.hu). **Rovatvezetők:** Hafenschner Károly – Régi-új liturgikus sarok (haf@lutheran.hu), Kende K. Péter – Oratio occumenica (peter.kendeh@lutheran.hu), Véghehelyi Antal – A vasárnap igéje (antal.veghelyi@lutheran.hu).
Szerkesztőbizottság: Adami Mária, Boda Zsuzsa, B. Walkó György, dr. Fabiny Tamás, Horváth-Hegyi Áron, Kende K. Péter, Kiss Miklós, Orosz Gábor Viktor, Pröhle Gergely, Radosné Lengyel Anna, T. Pintér Károly.

Kiadja a Luther Kiadó (kiado@lutheran.hu) 1085 Budapest, Üllői út 24. Tel.: 1/317-5478, 1/486-1228; 20/824-5518; fax: 1/486-1229. **Felelős kiadó:** Kende K. Péter (peter.kendeh@lutheran.hu).
Nyomdai előállítás: Konsilo Kft. (1022 Budapest, Tapolcsányi u. 6.). Felelős vezető: Nagy Zoltán.
Árusítja a kiadó és a Magyar Posta Rt. (ÜLK) INDEX 25 211, ISSN 0133-1302

Előfizethető közvetlenül a kiadónál vagy postautalványon. Az előfizetési díj belföldön (illetve Románia és Szlovákia területén) negyed évre 3250 Ft, fél évre 6500 Ft, egy évre 13 000 Ft, európai országba egy évre 43 800 Ft (168 euró), egyéb külföldi országba egy évre 51 200 Ft (196 euró). Csak a minden hónap 15-ig beérkező lemondásokat tudjuk az azt követő hónap elsejével törölni, ellenkező esetben még egy hónapig jár az újság. Beküldött kéziratokat nem örzünk meg és nem küldünk vissza. Az adott lapszámra szánt kéziratokat a megelőző hét csütörtökéig kérjük leadni! A hétfő délutáni lapzáratok kizárólag a hét végi eseményekkel összefüggő (és a szerkesztőséggel előzetesen egyeztetett) írásokat tudjuk figyelembe venni. Az e-mailben küldendő kéziratokat az evelet@lutheran.hu, a hirdetéseket a hirdetes@evelet.hu címre várjuk.

